

IKI PASIMATYMO TREČIAME
KULTŪROS KONGRESE

CHICAGO. — Užvakar baigiamajame Kultūros kongreso posėdyje buvo išdalintos premijos. Architektūros premijas gavo: J. Stasiškis, V. Daukantas ir V. Girdvainis.

Dailės premijos jau buvo paskelbtos. Joms lėšų skyrė mecenatai: dr. Kisieliū, dr. J. Adamavičius, J. Mackevičius, J. Rimšauskas, J. Gribauskas, J. Lieponis, Marks firma.

Kongresas entuziastiškai sutiko dr. J. Dauparą auką \$1,000, kad įgalintų Ant. Mažiulį baigti paruošti savo liuanistinę studiją. Savo auką dr. Dauparas skiria per Lituanistikos institutą.

Baigiant kongresą prez. pirm. dr. Lukaševičius kvietė spaudą reikšti daugiau pozityviai, reikė vilti, kad ateities Kult. kongresai, organizuojami Kultūros tarybos, bus dar sėkmingesni. Dėkojo tėvams jėzuitams, kurių globoje vystosi lietuviška veikla ir vyko šis Kultūros kongresas. Dėkojo kongreso dalyviams, prelegentams, muzikams,

šeimininkėms. Ypatingą padėką reiškė Amerikos Lietuvių Bendruomenei, kuri ryžosi pakelti finansinę kongreso rengimo riziką.

Kongr. reng. kom. pirmininkas P. Gaučys pasidžiaugė dideliu kongreso pasisekimu. Pasiguoždė dėl keltų iš šalies kliūčių, dėl ko vos neatsistatydino rengėjų komitetas. Tačiau gausu visuomenės dalyvavimas parodė, jog eita tikslu keliu. Reikia pasistengti kongreso nutarimus įvykdyti, nes nuo to pareis mūsų tautinės kultūros plėtotė.

Dėkojo parodų, koncerto rengėjams. Dėkojo spaudai, ypač daug nuoširdaus pritrimo pa-

Didelis priėmimas

ROMA. — Prie Apaštalo Sosto esąs diplomatinis korpusas gruodžio 2 dieną ruošia didelį priėmimą visuotinio Bažnyčios susirinkimo tėvų garbei. Priėmimas vyks Barberinijū rūmuose Romoje.

Prancūzų balsuotojai sustiprino
de Gaullio poziciją

PARYŽIUS. — Prancūzai balsuotojai prezidento de Gaullio partiją pakvietė į valdžią, baigus parlamento rinkimus.

Rinkimai lapkričio 18 ir užvakar de Gaullio Naujos Respublikos unijai (U.N.R.) davė 233 vietas iš 483 naujame parlamente. Ir dar kitų partijų 30 kandidatų pažadėjo remti de Gaullį. Taigi jis turės daugiau kaip 260 parlamentarų (o parlamento kontrolei tereikia 242 atstovai). 1958 metais U.N.R. gavo tik 188 vietas, bet de Gaullio populiarumas ir alžirietų karas davė jam daugumą parlamente.

Dar negavus rinkiminių rezultatų iš šešių užjūrio distriktų, dabar kitų partijų jėga taip atrodė (skliausteliuose parodyta, kiek partijos gavo vietų 1958): nepriklausomų - respublikonų ir kaimiečių partija turės 50 vietų parlamente (120), liaudies

respublikonų sąjūdis (M.R.P.) — 38 (44), radikalai - socialistai ir sąjungininkai — 43 (36), socialistai — 67 (40), komunistai — 41 (10), kiti — 4.

U.N.R. surinko 40,6 proc. balsų, palyginant su 26,4 proc. 1958 m. Daugiau kaip iš 21 milijono registruotų balsuotojų už vakar balsavo 15,420,148 asmenys. 30,7 proc. pasiliko namie. De Gaulle, atrodo, pakvies premjerą Georges Pompidou su daryti naują vyriausybę. Naujas parlamentas išrinktas penkeriems metams.

Duotos vizos dar trims Lenkijos
vyskupams

VARŠUVA. — Lenkų vyriausybė suteikusi vizas dar trims Lenkijos vyskupams vykti į visuotinį Bažnyčios susirinkimą. Vatikano II visuotiniame susirinkime jau dalyvauja 22 Lenkijos vyskupai.

Meksikos socialiniai
reikalai

MEXICO CITY. — Mexico City yra sudaryta Meksikos socialinių sekretorių sąjunga. Šios sąjungos tikslas: pagyventi socialinį krikščionių veikimą krašte ir suderinti įvairių organizacijų veiklą. Meksikos episkopas energingai skatina socialinį šios sąjungos darbą.

KALENDORIUS

Lapkričio 27 d.: šv. Vergilijus, šv. Valerijonas, Almantas, Girdutė.

Lapkričio 28 d.: šv. Jokūbas, Rimgaudas.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — 55 laipsn., galimas lietus; rytų — dalinai apsiniaukę, oro temperatūra truputį pasikeis. Saulė teka 6:54, leidžias 4:22.

Francis Keppel, 46 metų, paskirtas JAV švietimo komisionierium vieton S. M. McMurrin. Keppel buvo dekanas švietimo graduantų mokyklos Harvardo universitete.

rodžiusiam "Draugui" ir dėkojo "Aidams" už sutikimą išleisti kongreso darbus atskiru numeriu.

"Iki pasimatymo III Kultūros kongrese", — baigė P. Gaučys. Kongresas baigtas Lietuvos himnu, sekmadienį, 1 val. po pietų.

Pirmoji visuotinio
Bažnyčios susirinkimo
sesija bus baigta
gruodžio 8 dieną

VATIKANAS. — Kaip pranešama iš Vatikano susirinkimo vyriausiojo sekretoriato, Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo pirmoji posėdžių sesija bus užbaigta šių metų gruodžio 8 dieną iškilmingu posėdžiu, kuriam pirmininkaus pats popiežius Jonas XXIII.

Po to visuotinio Bažnyčios susirinkimo dalyviai grįš į savo kraštus, nes antroji šio susirinkimo posėdžių sesija bus pradėta tik 1963 metų gegužės 12 dieną ir truks iki birželio 29 d. Tos susirinkimo pertraukos metu Romoje tačiau pasilieka visų dešimties specialių komisijų 240 narių, kurie tęs toliau posėdžius, nagrinėdami ir ruošdami jiems visuotinio susirinkimo pavestus klausimus.

Sovietai lavina indus
pilotus

MASKVA. — Aštuoni indų aviacijos pilotai treniruojami Sovietų Sąjungoje, kad jie galėtų vairuoti MIG-21 sprausminius lėktuvus, kurie greitai bus pristatyti Indijai.

Sovietų Sąjunga sudaryta su tartimi turi keturis Migus pristatyti šių metų gale ir dar du sekančiais metais.

Sen. Keating
Varšuvoje

VARŠUVA. — JAV senatorius Kenneth B. Keating lapkričio 22 dieną padėjo vainiką prie paminklo, pastatyto prisiminti herojus sukilėlius 1943 m. Varšuvoje.

New Yorko respublikonas priėmė vizituoja Lenkiją.

JAV senatorius Harry F. Byrd, demokratas iš Virginijos, išvyko lapkričio 22 d. į Pragę iš Varšuvos, kur jis trumpam laikui sustos.

Macmillanas vyks
į Paryžių

LONDONAS. — Britanijos ministras pirmininkas Macmillanas susitiks su prezidentu Kennediu Bermudoje gruodžio 15 dieną. Tai pranešė "Daily Mail".

Macmillanas vyks į Paryžių ir gruodžio 16 ir 17 d. vizituos prezidentą de Gaullį. Jo vizito metu bus paliesti ir Europos Ekonominės Bendruomenės reikalai.

Gvatemaloje sukilimas prieš vyriausybę numalšintas. Sukilimą ruošė Kubos diktatoriaus Castro agentai.

Vadovaus nusiginklavimo pasitarimams — JAV nusiginklavimo atstovas Arthur Dean (su skrybėlė) atvyko į Genują vadovauti Amerikos delegacijai 17-kos valstybių nusiginklavimo konferencijoje. Dean pažadėjo "atsargiai ištirti" bet kurį Sovietų Sąjungos pasiūlymą dėl atominių bandymų uždraudimo, kurį turėtų prižiūrėti tarptautinė komisija.

Jokio kultūrinio bendravimo su
okupuot. Lietuvos pavergėjais

Valstybės departamento pareiškimas

WASHINGTON, D.C. — "Draugo" skaitytojai jau žino, kad Valstybės departamento nepritaria sumanymui keistis žmonėmis, parodomis ir kitomis kultūrinio bendravimo priemonėmis su okupuotąja Lietuva.

Pasiteiravus Valstybės departamente, paaiškėjo, kad neigiamas atsakymas Algimantui Šalčiui buvo padiktotas ikišiolinės kietos okupacijos nepripažinimo politikos. Departamen-

tas ir toliau nenumato duoti vizas žmonėms į Lietuvą (duodama tik į Sovietų Sąjungą) ar įsileisti kokių nors ansamblių ar parodų Lietuvos vardu.

Dėl tos pačios okupacijos nepripažinimo politikos, Lietuva neįeina į jokias kultūrinio bendravimo sutartis, pagal kurias įvažiuoja šokėjai ir solistai.

Tokia pati politika, žinoma, taikoma ir Latvijai bei Estijai.

Visi šitie trys kraštai yra išskirtinėje būklėje. Jie nelaukiami nei sovietinėmis respublikomis nei sovietiniais satelitais.

Pasiteiravus atitinkamose įstaigose, ar Algimantas Šalčius neturėtų registruotis, kaip svetimos valstybės agentas, buvo atsakyta, kad tas klausimas yra svarstomas.

Šiaip jau tos įstaigos smulkiai žino, kas vyksta Amerikos lietuviams įtraukti į sovietines pines.

Bažnyčios paroda
Romoje

ROMA. — Lapkričio 18 dieną didžioje Romos parodų patalpose Kristofa Kolumbo gatvėje buvo iškilmingai atidaryta speciali Bažnyčios paroda, kurioje vaizduojama šių laikų Bažnyčios sąranga ir pastoracinis bei socialinis veikimas. Ke turi šimtai Bažnyčios įstaigų ir organizacijų, vaizdais ir gyvais paveikslais statistika bei dokumentais pilnai parodo dabartinį Bažnyčios milžinišką išsiplėtimą, jos organizaciją, karitatyvinį veikimą, misijas ir žmonių sielų mokomąjį darbą.

Ši paroda surengta ir atidaryta visuotinio Bažnyčios susirinkimo proga, geriausiai parodo tikrąjį Bažnyčios vaizdą nuo jos įkūrimo pradžios iki šių dienų.

Indijos premjeras Nehru vakar atmetė raudonosios Kinijos karines paliaubas, nes ji tenori pasitraukti į 1959 metų pozicijas. Indai reikalauja išieiti kiniečius raudonusius visiskai iš jų teritorijos.

Pagerbimas Martynas Labutis. Vakarų Vokietijoje gyvenančiam buv. šilutės veikėjui — Martynui Labučui neseniai sukako 90 m. amž. Gyvendamas Lietuvoje M. Labutis gėvė reikiškes visuomeninėje veikloje. Spalio 20 d. Luebecke įvyko Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumo posėdis ir M. Labučui pagerbimas. Apie suakutintą šiltai atsiliepė MLT prez. pirm. Erdmonas Simonaitis, (E.)

Baigus Castrui Mikojoano
politinius kursus...

HAVANA. — Diktatoriaus Fidel Castro vyriausybė vakar pareikalavo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės panaikintų "samdinių, šnipų, sabotažnikų ir teroristų treniravimo stovyklas", prižiūrint Jungtinėms Tautoms, jei nori, kad būtų įsileista tarptautinė inspekcija Kuboje.

Vyriausybė taipgi pakartojė Castro penkių punktų reikalavimą, įskaitant Jungtinių Amerikos Valstybių pasitraukimą iš Guantanamo laivyno bazės, Kuboje.

Fidel Castro vakar vėl puolė Jungtines Amerikos Valstybes,

kad, girdi, jos nesilaikančios žodžio.

Sovietų vicepremjeras Mikojanas, išbuvęs Kuboje daugiau kaip 3 savaites, vakar atvyko į New Yorką kalbėtis Kubos reikalais. Mikojanas mokė Castro kaip elgtis su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis.

Protestantų vadas apie
visuotinį Bažnyčios
susirinkimą

GENEVA, Šveicarija. — Pasaulio Bažnyčių Tarybos generalinis sekretorius dr. W. Visser't Hooft, viena žymiausių protestantų vadų asmenybė pasaulyje, šiomis dienomis Genevoje pareiškė, jog visus stebina atvira dvasinė laikysena, vyraujanti visuotiniame Bažnyčios susirinkime. Jie, kaip protestantų stebėtojai, jau "nebesą stebėtąjais". Santykiavimas tarp jų ir visuotinio Bažnyčios susirinkimo tėvų esąs taip puikiai išsivystęs, kaip nebuvo galima laukti.

Pasaulio Bažnyčių Tarybos generaliniam sekretoriui daro didelio įspūdžio daugelio kardinolų bei vyskupų nusiteikimas reformoms. Čia ypatingai reikšmingi Austrijos, Vokietijos, Olandijos ir Prancūzijos vyskupai.

TRUMPAI IS VISUR

Izraelio vyriausybės atstovai, atvykę į Briuselį, Belgijoje, pradėjo derybas su Europos Ekonominės Bendruomene (Bendrają Rinką) dėl galimybių įsijungti į šią ekonominę organizaciją.

A. Harriman vakar New Delhi mieste tarėsi su premjeru Nehru indų kariniais reikalais. Harriman yra specialus prezidento Kennedžio atstovas Tolumų Rytų reikalams. Jis išskrido į Pakistaną, kuris bando užimti savarankesnę užsienio politiką.

KRIKŠČIONIŲ SOCIALŲ LAIMĖJIMAS
BAVARIJOJE STIPRINA ADENAUERIO
IR STRAUSSO POZICIJĄ

Gavo absoliučią daugumą parlamente

BONNA. — Bavarijoje Krikščionių Socialų unija, kurios pirmininku yra Vokietijos gynybos ministras Franz Joseph Strauss, užvakar rinkimuose laimėjo absoliučią parlamento daugumą. Tie rinkimai buvo laikomi visuomenės pasisakymu apie Strausso paimtą liniją "Spiegel" žurnalo skandale, dėl ko įvyko ministrų kabineto krizė. Rinkimuose Krikščionių Socialų unija laimėjo 47,5 balsų; tai net 1,9 procento daugiau negu buvo gauta 1958 metais. Toks balsų procentas krikščionims socialams atnešė 108 vietas parlamente, susidedančiame iš 204 atstovų — absoliučią daugumą. Socialdemokratams gavo 79 vietas, laisvieji demokratams — 9, Bavarijos partija — 8; Pabė-

sias pozicijas. Bavarija savo didumų yra antrą vietą užimanti valstybė Vokietijos sąjungoje.

Dabartinuose rinkimuose Adenauerio krikščionių demokratų unijos padalinio laimėjimas Bavarijoje sustiprina Adenauerio poziciją derybose, kurias Adenaueris vėl vakar pradėjo su laisvųjų demokratų partijos pirmininku Erich Mende. Rinkimuose Krikščionių Socialų unija laimėjo 47,5 balsų; tai net 1,9 procento daugiau negu buvo gauta 1958 metais. Toks balsų procentas krikščionims socialams atnešė 108 vietas parlamente, susidedančiame iš 204 atstovų — absoliučią daugumą. Socialdemokratams gavo 79 vietas, laisvieji demokratams — 9, Bavarijos partija — 8; Pabė-

gelių partija prarado visas 17 iki šiol turėtų vietų.

Televizijos pasikalbėjime laisvųjų demokratų partijos vadas Mende kėlė balsą, kad krikščionių demokratų unija nurodydytų, kas bus Adenauerio ipėdinis. Esą, tas netikrumas prisidės prie dabartinės krizės. Mende taipgi pareiškė, kad jo partija nesutiksianti, kad F. J. Straussas užimtų bet kokią kitą postą pertvarkytame ministrų kabinete. Toje pat televizijos programoje krikščionių demokratų unijos egzekutyvo pirmininkas H. Dufhues pažymėjo, kad jų partija nėra linkusi pati viena sudaryti vyriausybę — tokia dauguma neatremta vyriausybė būtų tik laikinis krizės sprendimas.

PAVOJAI NEPAŠALINTI

Netenka abejoti, kad buvusi įtampa ryšium su Kubos krize atslūgo. Sovietų Rusija buvo priversta kai kuriuos atominius pabuklus, įrengtus Kuboje agresijos tikslais, išardyti ir išvežti atgal į Rusiją. Vėliau, Mikojanui nuvykus tartis su Maskvos pakaliku diktatorium Castro, ir bombonešiai išvežami ar bus išvežami iš Kubos. Pažanga gana ryški.

Turėdamas tą „pažangą“ galvoje, prezidentas Kennedy įsakė karo laivynui nuimti blokadą nuo Kubos, tačiau savo kalboje pabrėžė, kad blokados nuėmimas dar nereikia, kad krizė jau visai bus praėjusi. Jungtinės Valstybės ir toliau akylai budėsiančios ir pagaliau, kiek sąlygos leis, prižiūriresiančios, kad ir Sovietų Rusija ir pati Kubos komunistinė vyriausybė nebeįsijungtų atnaujinti krizės ir grasyti Vakarų pusrutulio saugumui.

*

Sovietų Rusijos ir Kubos diktatoriai, aišku, galvojo, kad tai, ką jie nutarė padaryti ir kai ką jau padarė, pakaks patenkinti Jungtinių Valstybių ir jų sąjungininkų reikalavimus, kad daugiau jau nebebus pagrindo rūpintis Karibėjų reikalais.

Reikia tačiau pasakyti, kad, nepaisant to fakto, kas jau padaryta ar dar bus (tikriausiai tik paviršutiniai) padaryta, neatrodė, kad bus paliestos pagrindinės priežastys, kurios sukūrė Kubos krizę. Visiems labai gerai yra suprantama, kad, nepašalinus tų pagrindinių priežasčių, Jungtinės Valstybės visą laiką turės akylai budėti ir būti pasiruošusios netikėtumams, kurie ir vėl gali iškilti.

*

Kaip žinome, prezidentas Kennedy ir diktatorius Nikita Chruščiovas savo susitarime, tarp kitko, buvo sutikę, kad, išgabenamus iš Kubos vadinaus ofensyvinis karo pabuklus, turės prižiūrėti ir patikrinti Jungtinių Tautų atitinkamos komisijos. Atrodo, kad šis susitarimas ligšiol dar nėra vykdomas: Jungtinės Tautos jėgos akcijos šiuo reikalu dar nėra dariusios. Suprantama kodėl.

Spaudoje ir gyvenime

SOVIETINIAI ADVOKATAI

Teisingumas okupuotoje Lietuvoje labai šluoja. Net ir teismo įstaigos, tie teisingumo sargai, žemame lygyje. Tą pripažįsta pati „Tiesa“, savo Nr. 266 lapkr. 13 paskelbusi eilę pavyzdžių, kaip dirba dabartinės okupuotos Lietuvos advokatai. Štai Naujojoje Vilnioje du liudininkai buvo sugauti bemeluoju ir patraukti teismo atsakomybėn. Paaikėjo, kad meluoti juos primokęs Vilniaus juridinės konsultacijos advokatas M. Birinčikas (atrodo, svetimtautis). Kitas, matyt, rusas advokatas B. Kolvezon — kyšininkas. Kaip tame pat laikrašty rašoma, „Nustatyta, kad jis ne kartą piktnaudžiavo savo profesija, nesąžiningai elgėsi. Prieš kurį laiką advokatų kolegijos prezidiumas buvo gavęs pilietės Pavlovos skundą. Jame buvo rašoma, kad advokatas Kolvezonas paėmė iš jos be kvitų stambią sumą pinigų. Betiriant šį reikalą, paaikėjo, kad Kolvezonas pinigų tiesiog reikalavęs, žadėdamas, jog tuo atveju teisiamsis — Pavlovos vyras — bus išteisinats arba, blogiausiu atveju, nuteistas lygtinai. Atrodė, kad yra visi įrodymai, kalbantieji apie Kolvezono nesąžiningumą. Kaipgi prezidiumas į tai reagojo? Skundas buvo tiriamas iki begalybės, tol, kol viskas apirno. Buvo nutarta Kolvezonui drausminės bylos nekelti. Kolvezonas dargi nebuvo svarstytas. Taip tiesiog palaikomas vadovaujančių advokatūros darbuotojų, Kolvezonas dar drąsiau ėmė valkytis neteisėto uždarbio.

„Niekaip negalima suderinti su tarybinės advokatūros principais Kauno juridinės konsultacijos advokato V. Merkšaičio elgesio. Tai žmogus, kuriam aukščiau už viską

Jungtinių Valstybių karo laivų vadovybėms buvo leista patikrinti rusų laivus, išgabenančius kai kuriuos karinius daiktus. Bet niekas negali pasakyti, kad visus išveža ar išveš. Niekas nėra tikras, ar Kuboje neslepia dar baisesni kariniai reikmenys už tuos, kurie yra išgabenti ar tebeišgabunami. Nėra jokio užtikrinimo, kad susitarimai (Kennedy su Chruščiovu) būtų įvykdyti visu pilnumu.

Ryšiai tarp Chruščiovo ir Castro išsiskaidė tik nepasitikėjimą ir įtarimą. Apie kai kuriuos bombonešius ir atominius ginklus ir vienas ir antras pradedo kalbėti, kad jie priklausė ne Rusijai, bet Kubai. Vadinasi, jei taip, jie gali tame krašte pasilikti. Spauda skelbia žinias, kad Kuba turi paslėpusi iš Rusijos atvežtų ginklų savo uolotuose kalnuose. Juos ten saugoja rusų kariai. Pagaliau yra išardyti ir išvežti patys didieji, kurie galima buvo pastebėti iš lėktuvų ir kurie buvo nufotografuoti, tačiau niekas nekalba apie mažesnius, kurie vis tik yra gali būti panaudoti ofensyvai, nes turi pakankamai didelę potencialą.

Prezidentas Kennedy, kaip daug kas galvoja, neprivalėjo nuimti blokados nuo Kubos, kol Castro nesutiks įsileisti Jungtinių Tautų kvalifikuotų asmenų komisijos, kad ji padarytų patikrinimą. Kol to nebus, galime būti beveik tikri, kad rusai ir toliau kariniai stiprins Kubą, kad ji, tinkamo momento sulaukus, darytų karinę agresiją į savo kaimyninius kraštus.

Taip padėčiai esant, nieks neabejoja ir neabejos, kad Kuba vis tik yra į pasilikus Sovietų Rusijos karinė, politinė ir net ekonominė bazė, iš kurios eis pasiruošimai paimti į savo kontrolę Kubos kaimynus, o gal ir visus Lotynų Amerikos kraštus.

Ar šiaip ar taip kalbėsime, Kubos krizė nėra visai pašalinta, ji tik sušvelninta. Pavojai tebėra. Jie bus tol, kol Kuba ir jos žmonės bus laikomi komunistinės vergijoje, kol jie nenustatys Castro režimo ir nepašalins krašto valdžios ir savo rankas, sukuriant demokratine santvarką.

— asmeninė nauda. Kažkokių būdu šis jaunas dviejų aukštų namo ir „Volgos“ savininkas, gana solidžiai uždirbęs advokatas, išsūripino sau pensiją. Jis sąmoningai pradėjo slėpti tikrąjį savo mėnesio uždarbį, dalį jo užrašydavo kitų advokatų vardu. Jo bendrai grąžindavo Merkšaičiui jų vardu užrašytus atlyginimus. Tokiu būdu Merkšaitis priėjo iki nusikaltimų, kurie baudžiamajame kodekse kvalifikuojami kaip valstybinių pinigų grobstymas.

„Tur būt, betikslis dalykas būtų kreiptis į advokato Merkšaičio sąžinę. Ją Merkšaitis suglamžė ir paslėpė su neteisėtai įsigytais pinigais giliai kišenėje. Tačiau kokią teisę jis turėjo eile metų mūsų liaudies teismuose užimti vietą už advokato stalo? Ar galima jam pavesti, kad jis padėtų teismui išaiškinti tiesą?

„Apie šį Merkšaičio nesąžiningumą žinojo joje jamo juridinė konsultacija ir jos vedėjas A. Milieškas. Žinojo, bet savavaliuotojo nesudraudė, neužtikrino kelio tokiam Merkšaičio veiklai. Kaip vertinti tokį elgesį? Argi tai principingumas?

„Buvo nustatyta, kad daugiau, negu jam priklausė, nesidrovė paimti kaunietis advokatas N. Brastovickis. Kėdinių rajono liaudies teismas parašė atskirą nutartį, kad Brastovickis teisme grubiai elgėsi, net įžeidinėjo teismą. Ir tai ne vienintelis atsitikimas. Vienos bylos metu visiškai nepagrįstai, tam neturėdamas jokios faktinės medžiagos, apšmeižė pilietę A. Daugelienę. Kitos bylos metu liudytojų visaiškai be pagrindo apšaukė vagimis ir sukčiai.

„Argi galima reikalauti auklės

Bažnyčia spindi istorijos centre

Spaudos atgarsiai apie II Vatikano susirinkimą

J. SAKEVICIUS, MIC,
mūsų specialus korespondentas Romoje

Praslinko jau mėnuo, kai vienas pasaulis spalio 11 dieną per gyvenimo naujos eros Bažnyčios istorijoje pradžią, apie kurią rimtas Londono dienraštis „Daily Telegraph“ rašė: „Nebuvo panašaus vaizdo krikščionijos istorijoje.“ Atrodo, kad nebuvo pasaulio ir tokio laikraščio, kuris nebūtų vienaip arba kitaip šį įvykį vertinęs. Dar ir šiandien nėra vėlu pažvelgti į šią netolimą praeitį. Tik dabar, galime sakyti, susirinkimo darbai prasideda. Nei popiežius, nei susirinkimo dalyviai nežino, kada jis baigsis.

Atotrasis Vatikano visuotinis susirinkimas turėjo tikrai nuostabių spaudos atgarsį, kurio retai susilaukia koks nors pasaulio įvykis. Žymus vokiečių teologas R. Egenter šveicarų dvasaivainiam „Orientier“ trumpu posakiu nubrėžė tarptautinės spaudos aidą, pavadindamas Bažnyčios susirinkimą „Statio Orbis“ (pasaulio stotis). Tai ne tiek besimeldžiančios Bažnyčios susitikimas aplink altorių, kiek tikinčiosios Bažnyčios Viešpaties tiesų akivaizdoje. Susirinkimas, anot šio teologo, atvaizduoja Bažnyčią nuodugniau ir aiškiau besiginčiančią į Dievo duotas tiesas ir norinčią tikrai suderinti savo ir savo narių gyvenimą su šiomis tiesomis.

Didžiausias XX amžiaus įvykis

Prancūzų akademikas J. Guilton „Le Figaro“ dienraštyje, rašydamas apie šį susirinkimą, tarp kitko, išsireiškė, kad tai yra „privilegiuotas momentas, gal būt, vienintelis pasaulio istorijoje“. „Salzburger Nachrichten“ korespondentas susirinkimą pavadino Kristaus Sužadėtinės kvėpavimu ir straipsnyje „Visas pasaulis po šv. Petro kupolui“ pažymėjo, kad giedami žodžiai popiežiui „Tu es Petrus“ buvo galingas 510 milijonų ka-

jamojo darbo iš advokatų, panašių į Brastovickį?

„Reikia visai atvirai pripažinti, kad su šiomis atgyvenomis, teršiančiomis dorą tarybinio advokato vardą, labai silpnai kovojo respublikos advokatų kolegijos prezidiumas. Liberalizmas ten visiška užgožė principinę pažiūrą į kolegijos narį.“

Šiaip rašo pačių sovietų Lietuvoje leidžiamieji laikraščiai. Ko geresnio laukti iš sovietinių advokatų, kad pati Sovietų sistema Lietuvoje įvesta apgaulės, klaidos, neteisėybės keliu. — J. Žvib.

ROMULO GALLEGOS

LAUKINĖ MOTERIS

Išvertė P. Gaučys

Antroji dalis

Bet paskutinieji Santo žodžiai nutrynė nuo jos veido pasitenkinimo išraišką, ir jis vėl jai pavirto nepermaldajamu priešu.

— Reikalas toks, kad ponias — tėsė Santas — atsisako man leisti surinkti mano gyvulių josios stepėse. Tai man būtina, ir Lygumų įstatymas ją verčia tai padaryti.

Daktaras sako tiesą — pareiškė donja Barbora. Atsisakiau anuomet ir dabar vėl atsisakau.

— Aiškiau ir gaidys neišgieda! — sušuko viršininkas.

— Bet taip pat ir įstatymas yra aiškus ir nedviprasmiškas — atkirto Luzardas. — Ir aš prašau poniją tai laikyti.

— Aš ir laikysiu. Taip, senjore.

Sypsodamasis iš apgavystės, tarp judviečių sutaręs, njo Pernaletė kreipėsi į sekretorių, kuris ligi šiol atrodė atsidėjęs tik tam, ką rašė į vieną ant stalo gulėjusių knygų.

— Muchikita, atnešk man dabar veikiantį Lygumų įstatymą.

Pagriebė brošiūrėlę iš Muchikitos rankų, atvertė, paselino rodomąjį pirštą, atskleidė keletą lapų ir pagaliau sušuko:

— Aha! Štai čia! Pažiūrėsim, ką sako Jo Didenybė Įstatymas. Taip, ponias. Daktaro teisybė: įsta-

talikų atsiliepimas.“ Gi prancūzų savaitraštis „L'Avenir“ (Namur) pastebi, kad šis II Vatikano susirinkimas yra reikšmingiausias šio amžiaus įvykis. Tuo tarpu Francois Mauriac ma to susirinkimo, kaip nematomos malonės ženklą senoje Bažnyčioje prie šv. Petro kapo „apsivaigusio technika pasaulyje. bet mirštančio troškulių ir baimės“. Šveicarų „La Liberté“ pabrėžia, kad mes gyvename ypatingą momentą, labai svarbų Bažnyčios gyvenime, kada ji savo energiją kreipia į centrą ir šaltinį, kad su nauja jėga gaivintų pasaulį. Atgimusi, sustiprėjusi ir atjaunėjusi Bažnyčia, — tęsia tas pats laikraštis, — ruošia naują kelionę savo misijai, kuri yra ne kas kita, kaip intensyvus Kristaus įgaliojimo apaštalamis tęsinys.

Pop. Jono XXIII asmenybė

Tema, kurią laikraštiniškai mėgo pabrėžti II Vatikano susirinkimo atidarymo proga, tai pop. Jono XXIII asmenybė. Jau minėtas „Salzburger Nachrichten“ šiuo reikalu rašė: „Jei pradėta nauja Bažnyčios istorijos epocha, jaunas laikotarpis meilės, kuri visa apkabina, era, kuri siekia suartėjimo, reikia pripažinti Jono XXIII nuopelną. „Neue Zuercher Zeitung“ įdė-

jo vertingą vedamąjį, kuris iškėlė pop. Jono XXIII asmenybę. Ispanų „Gazeta del Norte“ prijungia savo įjaujančių nusistebėjimą pop. Jono XXIII taktika: „Visi jo žodžiai yra tikra Evangelija. Jo kalbos, atrodo,

Visuotinio Bažnyčios suvažiavimo žurnalistai kartą per savaitę susirenka bendroms konferencijoms į suvažiavimo spaudos salę.

tymas nedviprasmiškas. Paklausk, ką sako: „Kiekvienas ūkio savininkas įpareigojamas...“

— Taip, — pertraukė donja Barbora. — Aš mokau atmintinai šį straipsnį.

— Jeigu taip... — vėl pradėjo njo Pernaletė, tęsdamas samokslą.

— Jeigu taip, tai kas?

— Privalai laikyti įstatymą.

— Aš jau sakiau, jo laikaus. Atsisakau leisti daktarui gaudyti galvijus. Tamsta man uždėk bausmę, kurią nurodo įstatymas.

— Bausmė? Pažiūrėsim, ką porina Jo Didenybė Įstatymas.

Bet Luzardas jį pertraukė ir atsistodamas pasakė:

— Pulkininke, tamsta nesivargink. Jos nerasi. Įstatymas šiuo atveju nenumato nei pabaudų, nei arešto, nes juos tegali nuskirti vien civilinė valdžia, kurią tamsta atstovauja.

— Ir tada? Dabar aš klausiu tamstą. Ką nori, kad padaryčiau, jeigu įstatymas įsakmiai man nurodo?

— Aš nieko nenoriu. Pradžioje buvau norėjęs, kad tamsta išaiškintum ponias, jog, nors įstatymas ir nenumato pabaudų ar arešto, jis įpareigoja savaime. Tiesiai ir paprastai jis įpareigoja vykdyti. Ir, jeigu ponias, kitaip suprasdama, nesutinka su tuo ko prašai, po aštuonerių dienų aš ją pareikalausiu per tribunolą. Lygiai kaip ir poną Dangerį. Ir gana aiškinimosi.

Tai pasakęs, išėjo iš įstaigos.

Akimirkai užstojo tylą, kurios metu Muchikita pagalvojo:

— Ak, Santas! Visados tas pats.

Staiga pratrūko teismo valdybos viršininkas:

— Šitai nepasileis taip! Kas nors turės sumo-

Taip nešama vergija

Aukštoji špionažo mokykla

Anglų „Daily Telegraph“ (Nr. 60) korespondentas aprašo „aukštąją“ špionažo mokyklą, kuri veikia 8 aukštų pastate buvusioje Unter den Linden gatvėje prie Rosa Luxemburg aikštės ir Wilhelm Pieck gatvės rytų Berlyne. Iš tos mokyklos išeina moderniai ir liuksuosiškai apsirengusios merginos, išsoka į juodus jų laukiančius automobilius ir linksmos išvažiuoja su kažkokiais specialiais uždaviniais Karlo Markso alėja (seniau ji vadinosi Unter den Linden, vėliau Stalino, dabar Karlo Markso alėja).

Tos merginos — tai naujo stiliaus komunistės šnipės. Jos yra kilusios iš turtingų šeimų, išėjusios specialų mokslą, kaip išgauti valstybines paslaptis iš Vakarų diplomatų. Tas pilkas 8 aukštų pastatas — tai vieta, kur mokoma naujausio špionažo technikos, į kurią įeina ir seksualinės priemonės reikalingiems uždaviniams įvykdyti. Įėjimas į tą pastatą, į tą „šlovą“ įstaiga“ labai budriai saugomas iš vidaus. Iš oro jokios apsaugos nėra.

Kai saugumo policija gerai ištyrė ir gerai atrenka, tikriausakant, gerai „išfiltruoja“, tada jaunos lenkės, vengrės, rumunės, bulgarės ir vokiečių (iš rytų Vokietijos) atvyksta į rytų Berlyną galutinai savo likimo apspėti. Neatvyksta rusės. Kodėl? — neišaiškinta.

Atrinktosios ypatingai patikimos mergaitės praveda stiprintos treniruotės kursą. Pirmas darbas toje mokykloje — tai mokymasis operuoti mažais, miniatiūriniais radijo aparatais, toliau Morzės abėcėlės išmokimas, kelių svetimų kalbų pramokimas; po to mergaitės mokoslapty šifrų, fotografavimo ir k., betgi pagrindinis dalykas — tai seksualinis gundymas šantažo tikslams; merginos šnipės mokomos sugundytus partnerius fotografuoti miniatiūriniais aparatais. Šitos fotografijos, padarytos intymaus akto metu, eina vėliau šantažo priemonė: sugundyti vedę vyrai tuo būdu patenka į šnipės tinklą. Jie turi visus jos reikalavimus patenkinti, kitaip būtų sukompromituoti savo šeimoje ir tarnyboje. Tokias nuotraukas šantažo reikalui tegali

padaryti gerai apmokytas mergina šnipė. Už tokių nuotraukų „neutralizavimą“ išreikalaujamos valstybinės paslaptys.

Tai savotiškai mokyklai vadovauja sovietinis karininkas (tur būt, iš valstybės saugumo), jo pavaduotojas yra majoras Imre Grosz (vengras), seksualiniu treneriu yra Natalija Kirošenko, vad. ukrainiečių grafiene. N. Kirošenko aktyviai dalyvauja tam tikruose savo mokinių - merginų „gabumuose“ ir jų darbo nukreipime, kai mokinės išleidžiamos iš mokyklos į darbą.

Nuo to laiko, kai Berlyne pastatyta siena, tos mokyklos absolventės negali patekti į vakarų Berlyną „laisvės pasirinkimo“ pretekstu. Dabar seksualinės šnipės kitais keliais per metamos į Vakarus, pvz. atidaro madų parduotuves Muenchene, foto studijas Londone ar Washington, arba darosi nuolatinėmis naktinių klubų lankytojomis Buenos Airės arba steigia gatvės namus La Paz'e (Bolivijos sostinėje).

„Sunday Telegraph'o“ korespondentas teigia, kad kai kurios iš šitų šnipių jau iššifruotos, bet Vakarų saugumo centrams reikia atlikti sunkų darbą — išaiškinti visą tų apmokytų šnipių šantažiškių darbo planą ir tuo pat metu pasiųgti tas elegantiškas „meilės“ merginas paįvaryti dvigubais agentais — dirbti ir Rytais, ir Vakarams.

J. Gs.

Kataliku istaigos Amerikoje

Pagal šiomis dienomis išleistą „Catholic Digest“ JAV katalikai turi 50.000 mokslo ir labdaros įstaigų, jų tarpe 816 ligoninių, 278 universitetus bei kolegijas, 2.453 vidurines mokyklas ir 10.630 pradžios mokyklų. Viena tik New Yorko arkivyskupija kasmet išleidžia 14 mil. dol. savo bažnyčių, prie glaudų, mokyklų ir kitų diecezinių įstaigų išlaikymui.

— Kardinalas Silva-Henriquez, Santiago, Čilėje, arkivyskupas išrinktas Tarptautinės Caritas organizacijos pirmininku. Iki šiol pirmininku buvo Popiežiaus Šalpos įstaigos pirm. Msgr. Ferdinando Baldelli.

kėti už to daktarėlio išdidumą. Ateiti pas mane kalbėtis apie įstatymus!

Ir ypačiai apie įstatymus, įpareigojančius savaime, nepavartojant *manu militari*,) kurios jis griebdavosi, kai eidavo reikalas apie įstatymus, ir dėl to negalėjo dovanoti Luzardui už jo nesiskaitymą su jo autoritetu. Bet, kadangi be šito jo pavydulingumo savo autoritetui, kaip laukiniai jį supranta, arba, geriau pasakius, dėl šito pavydulingumo njo Pernaletė jautė tam tikrą nepasitenkinimą „Baimės“ savininke, kuri vertė su ja skaitytis, kaip su jam lygia jėga, jis tuojuo pasuko prieš ją ir, kai tik įsitikino, kad Muchikita, — kuriam buvo taikomi jo anksčiau ištarti žodžiai, — nebegalėjo labiau parausti, pakeisdamas toną pridūrė:

— Dabar tamstai pasakysiu vieną dalyką, donja Barbora. Ir tamsta, misteri Dangeri. Tai, ką pasakė anas daktariukas, yra grynai tiesa: įstatymai turi būti vykdomi, nes jie yra įstatymai. Jeigu ne, nebūtų įstatymai, tariant vyriausybės paliepimai tą ar kitą reikalą atlikti. Ir, kadangi tasai daktariukas, atrodo, žino, kur jam batas spaudžia pirštą, aš jums patariu susitarti su juo. Taip, kad tamsta, misteri Dangeri, užtversi savo tvorą, nes iš tikrųjų tamsta išėjai iš įstatymo ribų. Nors tik taip sau, kad išpildytumėt formalumą. Paskui, vienas stulpas šiandieną išgriūva, kitas rytoj, o gyvuliams praeiti į Laižyklą nereikia didelių spragų. Kas kreips į tai dėmesį? Jeigu kaimynas ims šaukti, tamsta vėl pastatys stulpus, ir jie vėl išgrius, nes tamstos toji žemė juk puri. Ar ne tiesa?

— O! Labai puri, pulkininke. Tikrai, kaip tamsta sakei.

1) Ginkluota ranka. Vert.

(Bus daugiau)

Klaipėda ir Ernestas Galvanauskas

Didžiojo valstybininko 80-ties metų sukakčiai

JONAS, BUDRYS,

Lietuvos gen. konsulas New Yorke

Pora mėnesių mus skiria nuo svarbių įvykių minėjimo: 40 m. Klaipėdos krašto ir pajūrio prijungimo prie Lietuvos. Apie tai jau buvo daug rašyta tiesios ir fantazijos. Patys savanoriai žino tik apie karinę akciją, ir tik ribotas skaičius žmonių kelia klausimą, kaip galėjo atsitikti, kad kelių mėnesių pasiruošimas tokiai akcijai, galėjo įvykti vyriausybės organų nepastebėtas, netrukdomas, jei nebūtų buvę vyriausybės įtakingų asmenų, pritariančių tam žygiui ir jį globojantiems.

Tuo metu vyriausybės priesakyje buvo inžinierius Ernestas Galvanauskas, kuriam š. m. lapkričio mėnesyje sueina 80 metų. Tuo valstybės vyro garbingas amžius — dideli ir nuopelnai. Laikau sau malonia pareiga paryškinti jo rolę pajūrio ir Klaipėdos krašto prijungime.

E. Galvanauskas pritarė sukilimui

1922 metų rugpjūčio mėnesio pradžioje buvau iškvieštas pas e. generalinio štabo viršininko pareigas majorą Gričių ir paklaustas, ar aš kada buvau Klaipėdoje ir ką aš žinau apie Klaipėdos kraštą. Atsakiau, kad porą dienų esu buvęs Klaipėdoje (mieste). Majoras Gričius mane gerai pažinojo, tad be didelių įvados trumpai pasakė, kad su ministerio žinia esu siunčiamas ten apsidaryti ir pranešti apie galimybes organizuoti sukilimą. Apie tą pavidimą Klaipėdoje žino tik Lietuvos atstovas Jonas Žilins ir klaipėdietis Erdmonas Simonaitis.

Atsiviekiant majoras Gričius iškėlė man raštą užs. reikalų ministerijai, kad išduotų man užs. tarnybinių pasą. Grįžęs į savo įstaigą pranešiau savo padėjėjui, kapitonui R., kad kuriam laikui turiu tarnybos reikalais išvykti, tad jam teks eiti mano pareigas, ir tik jam pasakiau kur išvykstu. Užsieninių reikalų ministerijoje tvarkant paso reikalus, man pranešė, kad mane nori matyti užs. reikalų ministeris. Tai buvo mano antras pasikalbėjimas su E. Galvanausku. Pirmas buvo tyrinėjant bombos sprogimą. Spėjau, kad ministeris pirmininkas manęs neprisimena ir nori mane matyti, kad susidarytų vaizdą, kas yra tas siunčiamasis.

Pirmininkas man imponavo savo neišdidumu, natūraliu elgesiu, aiškiai ir prasmingai statomais klausimais, rodančiais didelį jo patyrimą. Tai buvo trumpas vizitas, bet jis įrodė, jog sumanymas jam ne tik žinomas, bet ir turi jo pritarimą. Vėliau, kai atėjo laikas pačiai akcijai, įsitikinau, kad ministeris nesvyruodavo, o ryžtingai greitai apsisprendavo ir duodavo gerą pavyzdį, užkrėsdamas optimizmu vykdytojus.

Didieji su mažieji sutaria

Klaipėdoje gyvenantieji du didieji apipylė mane lyg šaltu vandeniu: „ir nepradėk, jokių šansų tavo uždaviniui čia nėra — tik susikompromituosis, jie man aiškino. Abu buvo mano geri pažįstami, baigė aukštuosius mokslus, gyveno Klaipėdoje su viršum metus ir dėl savo padėties turėjo plačius santykius su vietos žmonėmis. Abiejų nuomonę išklausiau be

prieštaravimų, bet neskyriau jai reikšmės — jie viso nežinojo ir neturėjo patyrimo, o aš jau buvau ruošęsis didesnėje teritorijoje, ilgesni laiką ir pavojingesnėse aplinkybėse Sibire. Man buvo klausimas, kiek dar sutiksiu žinančių mano atvykimo tikslą?

Nudžiugau sutikęs tikrą draugą — vienmintį Erdmoną Simonaitį asmenyje. Jis mane, svetimą žmogų, pasitiko su visomis pasitikėjimu, ištiestomis rankomis, kaip seniai laukiamą brolių, grįžusį iš tolimų kraštų. Čia galima sakyti, įvyko pirma simboliška sąjunga klaipėdiečio ir didiečių, paspaudusių vyriškai vienas kitam ranką bendram tikslui — bendram darbui. Erdmonas buvo pilnas sumanymų, entuziazmo, drąsus ir neturėjo nei tada, nei vėliau po sukilimo, mažiausių asmeninių interesų. Tarp ko kito, spalio 30 dieną jam suejo 74 metai amžiaus.

Nors ir tolstant nuo temos, neišvengiamai tenka šį tą priminti iš pasirodymo ir karinės akcijos.

Trukdo savieji ir svetimieji

Keletą mėnesių užtruko pasiruošimas krašte, dirbant ranka rankon su Erdmonu Simonaitis.

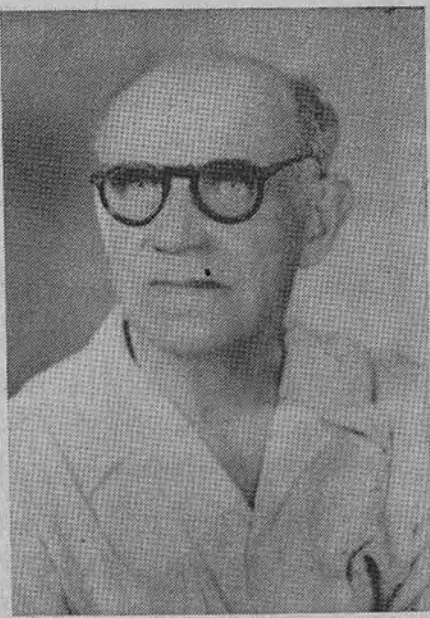
Ne viskas gerai klostėsi: patyriau apie akciją už „laisvąjį miestą“ iš staiga atvykusio iš Paryžiaus dr. J. Gabrio. Teko ją likviduoti.

Vieną vakarą pas mane į viešbutį atvyko klaipėdietis, kurio pavardę man davė šaulių Sąjungos viršininkas kap. Klimaitis, kaip sąjungos „patikėtinio“ krašte, ir prigrasino išduoti mano darbą Petisnė. „Jūs žinote, kas už tokios darbus būna“, užbaigė. Mano šaltumas ir greitas susiorientavimas tokiuose momentuose padėjo ir čia. Detalių nepasakosiu, apie tai bus mano atsiminimuose.

Pagaliau Naujųjų Metų dieną viską užbaigė. Nervai visų, kurie buvo įtraukti į sąmokslą, buvo įtempti iki aukščiausio laipsnio. Laukti toliau buvo neįmanoma ir pavojinga: viena, Paryžiuje kiekvieną dieną galėjo įvykti sprendimas — žinojome, jog jis nebus palankus Lietuvai. O svarbiausia, jei vieno ar kito žinančio apie ruošiamą sukilimą nervai neišlaikys ir sąmokslas išsės į viešumą, Lietuvai liks tik vienas kelias: pasisūsti viešai kariuomenę, užimti kraštą ir tuo pastatyti valstybės egzistenciją pavojui.

Delsimas buvo ne mūsų kaltė. Klaipėdoje mes savo darbą galėjome užbaigti ir anksčiau, bet neturėjau jokių žinių iš Kauno. Ateinančiomis iš ten žiniomis buvome pasipiktinę. Visi, kam Lietuvoje buvo siūloma sukilimo vadovybė, dėl vieno ar kito aplinkybių atsakė: „davo. To mažai — prasidėjo kokie tai partiniai ginčai. Atsirado atkakli priešininkų bet kokiai akcijai. Matyt, ta grupė buvo stipri ir įtakinga, nes Klaipėdą gruodžio 30 dieną atvyko jų „ekspertas“ majoras, neseniai buvęs Krašto Apsaugos viceministeris B. Pažinotau jį. Neryžtingas, niekuomet neturėjęs savo nuomonės arba drąsos ją pasakyti viešai.

Gruodžio 31 dieną, vėl vakarą, mes su Erdmonu grįžome

E. Galvanauskas

iš Pagėgių (Katyčių) purvini, pavargę ir alkani: lynojo, važiuodami namo mano atviru automobiliu. Erdmanas grįžo namo, o aš į viešbutį. Šiek tiek apsigėręs ir susitvarkęs, nusileidau apačion pavalgyti. Valgomasis perpildytas, — užėmė daugybę žmonių, — visi laukė Naujų Metų. Staiga prieina p. B. „Norėčiau su jumis pasikalbėti“. — „Tik ne čia, — atsakiau, — mano kambarys. Aš esiu pirmas, po kiek laiko ateikite.“

Atėjo ir pasisakė: „Esu atsiųstas slaptai vyr. štabo“. Pažvelgiau į jo karinę uniformą, tik su atplėštais trikampiais, ir laukiau. B. lakoniškai tęsė: „Tai ką gi, dalykas lengvas — įmesti į prancūzų kareivines dvidešimt rankinių granatų, ir jie pasiduos!“ Ir jo akys laukia mano pasakymo. Nerodydamos savo reakcijos tokiam naiviam planui, aš ramiai atsakiau: „Tamsta pasiūstas štabo, spėjau, mano pranešimų patikrinti. Džiaugiuosi, kad mūsų nuomonės sutampa, jog sukilimas galimas. Bet gal geriau mums savo nuomonės pranešti savarankiškai atskirai“. Pasiteiravau, kaip ilgai majoras čia išbūs, ir pasakiau jam, jog sausio 3 d. ruošios grįžti Kaunan. „Tai ir aš jau ten būsiu“, atsakė B.

(Bus daugiau)

BAŽNYČIA SPINDI ISTORIJOS CENTRE

(Atkelta iš 3 pusl.)

kano susirinkimą. Šios kalbos plat-snę santrauką spausdino „Draugas“ š. m. spalio 22-23 d. Ją, kaip „tikrai didingą“ kalbą, aptarė bene didžiausias Romos politinis dienraštis „Messaggero“. „Kilni ir rami kalba, kurią reikia skaityti su ypatingu dėmesiu“, — rašė rimtas Milano dienraštis „Corriere della Sera“, — nes joje nusakyta ne tiktai susirinkimo, bet ir dabartinio pontifikato programa Popiežiaus dvasinė didybė, rašo toliau tas dienraštis, sujungta su pagarbiniu nuolankumu ir nuostabių paprastumų, pabrėžia jo aiškų ir tikėjimu paremtą atnaujinimo ryžtą.

Krikščionių demokratų partijos dienraštis Romoje „Il Popolo“ atkreipė dėmesį, kad popiežius šioje iškilmingoje valandoje su paprastumu bei didingumu pateikė šiai iškilmingai sueigai vilties ir meilės laidą, sakytume, nubrėžė „Bažnyčios politikos“ gaires. O svarbiausia susirinkimo problema, anot to dienraščio, yra sielovados problema.

Italijos Taranto „Corriere del Giorno“ pastebėjo, kad popiežius nesmerkė šio laiko „naujenybių“ ir nekėlė tų klausimų, kuriuos paprastai liedavo praiteis susirinkimai, bet tai buvo dvasinis atsišaukimas į kiekvieną tikintįjį ir paskatinimas atgailai tų, kurie negyvena krikščioniškai.

Romos „Quotidiano“ pastebėjo, kad popiežiaus kalba buvo iš tikrųjų visuotinė, nes kvietė visus, kurie yra tėvo namuose, ir tolimuosius pasitikėti Bažnyčia, kuri yra visiems atvira, ir bendradarbiauti už vienybę Kristuje bei Jo Bažnyčioje. Pagal Veronos „Arena“, popiežiaus žodžiai padarino žmonių jos kovose. Gi plačiai skaitomas Romos nepriklausomas dienraštis „Il Tempo“ pabrėžia popiežiaus krikščioniškos meilės optimizmą. Šita meilė, anot šio dienraščio, yra popiežiaus kalbos kulminacinis taškas ir viso susirinkimo matas. Iš popiežiaus kalbos tryško Bažnyčios gyvybingumas (Torino „La Stampa“).

Florencijos „Nazione“, tarp kitko, pažymėjo, kad popiežiaus kalboje atsispindėjo Bažnyčios noras suprasti moderniąją pasaulį, perimti jį religiniu dvasingumu ir laimėti krikščioniškiems idealams. Neapolio „Mattino“ pabrėžė didingą apaštališką optimizmą, kuris davė popiežiui jėgos pasiekti milijonus žmonių širdžių.

Kairieji Italijos dienraščiai pagarbiai vertino popiežiaus kalbą, tačiau neišvengė savo politinių požiūrių, lygindami pop. Joną XXIII ir jo pirmtakus ir jų laikyseną komunizmo atžvilgiu.

Italijos savaitraštis „Vita“, komentuodamas popiežiaus kalbą, rašė apie susirinkimo universalumą. Jis pabrėžia visai Bažnyčiai liniją, kuri turės vertės amžiams.

Prancūzijos „Le Monde“ įvertino naują Bažnyčios taktiką, kuri ypač atsispindi popiežiaus asmenyje ir trykšta iš jo kalbos, būtent Bažnyčia nori naudoti labiau gailestingumą kaip griežtumą. Minėtas prancūzų akademikas J. J. Guittion „Le Figaro“ rašė, kad visose iškilmėse labiausiai jį jaudino nuostabios vertės popiežiaus kalba, kurią jis pasakė ramiai, švelniai ir džiuginančiai. „Les Echos“ pastebėjo, kad popiežius kalbėjo ne tiktai 550 mil. katalikų, bet nubrėžė žmonijos išsielgebimo kelią. „Paris Presse“ rašė, kad susirinkimo atidarymas buvo netikėtas įvykis, o kalba tikrai istorinė. „La Croix“ suminėjo įvairius Prancūzijos laikraščių pasisakymus, kurie patvirtino popiežiaus klasišką kalbą, liečiančią žmonių jau dinančias esmines problemas. Vokietijos laikraščiai pažymėjo popiežiaus optimizmą ir jo kalbos sielovadinį požymį.

Meilės susirinkimas

Jau aukščiau minėtas „L'A-

venir“, pakvietęs sekti šį susirinkimą, kuris padės nusikratyti praicitus dulkėmis, primena, kad jis įleis naujo kraujo neieškančiai savo naudoms meilei. Ir šis laikraštis toliau rašo apie susirinkimą, kaip apie meilės sueigą. Anot jo, čia kalbama ne apie meilę, kuri maišoma su išmalda, bet apie pagarbą kitam žmogui. Visų akys nukreiptos į Romą, ir tarptautinė spauda pirmoj vietoj pabrėžia taiką tarp tautų. Gi visuotinės Bažnyčios atstovų sueiga Romoje įrodo, kad Bažnyčia nėra tiktai vakarietė. Ji priima visas kultūras, bet savęs nesutapdina nė su viena.

„Luxemburger Wort“ mato vyskupų sueigą prie šv. Petro kapo, kaip jaudinantį taikos ir vienybės vaizdą, kuris duos jėgos naujam Bažnyčios suoliui. „Combat“ (Paryžiuje) tikisi, kad apaštalių įpėdiniuose kils didelis noras, perimtas apaštalinimo dvasia, pakreipti religinį gyvenimą į bendrą aukštesnę, žmonišką ir brolišką derinį. „L'Aurore“ rašė, kad, anot Paryžiaus kardinolo Felin, II Vatikano susirinkimas turi būti magna charta Bažnyčiai ir amžiams, surandant siems laikams metodus, kurie atitiktų vietos ir žmonių įvairumą. Lijono savaitraštis „Essor“ savo straipsnyje „Bažnyčia spindi istorijos centre“ pažymėjo, kad Šventoji Dvasia yra didelis susirinkimo menininkas, o Bažnyčia keliauja į amžiną pavasarį. „La Liberté“ pabrėžė, kad spalio 11 dienos varpai paskelbė džiaugsmo ir vilties žinią. Tai naujo malonės ir gyvybingumo pavasario pažadas.

Spalio 11-jį dieną atvertė naują istorijos lapą. Ramus ir tylus tos dienos vakaras šv. Petro aikštėje skelbė šią naują erą. Vatikano rūmų lange pasirodė baltasis Senelis tūkstantinėms žmonių minioms. Kalbėjo susijaudinęs: „Mano asmuo yra niekis: tai vienas brolis, kuris kalbą jums, brolis tapęs tėvu mūsų Viešpaties valia... Šį rytą gėrėjomės vaizdu, kurio šv. Pet-

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgales.

Turtas \$82,000,000.00

• Taupykite STANDARD FEDERAL —stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos—saugios ir neša dividendus.

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliai pastatyti aikštės jūsų patogumui

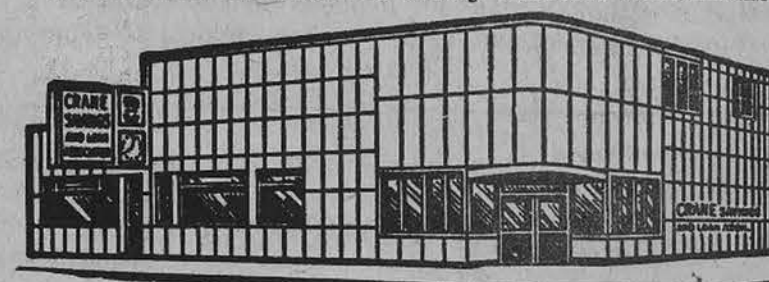
P pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.
President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečadieniais nedirbama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

KVIECIAME APLANKYTI Mūsų NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštasis dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PĖLNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. d.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. d.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

VALANDOS:

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 12 iki 5 val. atidaryta tik 6211 S. Western Ave. krautuvė.

Hartford, Conn.

PAVYKŲS VAKARAS
MOKYKLAI PAREMTI

Hartfordo Lietuvių parapijos mokyklos salėje Liet. Bendruomenės Hartfordo apylinkė ir Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas lapkričio 17 d. surengė grandiozinį rudens balių. Žinoma, tokiam baliui surengti reikėjo daug jėgų ir pasiaukojimo. Apie porą savaitę jam buvo intensyviai dirbama. Na, ir pavyko. Visi buvo labai patenkinti ir gailėjosi tie, kurie dėl kurių nors priežasčių baliuje negalėjo dalyvauti. Svečių buvo net iš New Yorko, New Londono, Manchesterio, New Britaino ir iš kitų vietų.

Meninę programą išpildė humoristas Antanas Gustaitis iš Bostono. Paskaitė per dešimt humoristinių eilėraščių, kuriuose pajuokė lietuviuose pasireiškiančias nesantaikas, politiką, stiklėlį, "meilę", divorsus ir kitą. Tarpais ir Edv. Radionovas pasireiškė su savo akordeono garsais ir daina.

Po meninės dalies prasidėjo šokiai, kuriems taip pat grojo Edv. Radionovas ir jo orkestras. Prisiminta ir pašokta lietuvių tautinių šokių.

Išpuoštoje salėje prie gražiai užtiestų ir papuoštų gėlėmis ir žvakelėmis stalų svečiai gražiai vaišinosi. Daugiausia darbo, rūpesčio ir triūso bufetu paruošti įdėjo Gražina Aleksandravičienė. Be jos, daug padėjo: Antanina Gailiūnienė, Virkutienė (iš Manchesterio), Gražina Pilvelienė ir kitos. Dovanas aukojo Juratė Mikalauskienė ir Leokadija Pilvelienė. Daug pasidarbavo bufete Vaclovas Nenortas ir Petras Gailiūnas.

Bet didžiausia darbo našta teko Liet. Bendruomenės Hartfordo apylinkės pirmininkui ir radijo lietuvių valandos direktoriui Algimantui Dragunevičiui, Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirm. Kaziu Mikalauskui ir Antanui Mockui. Salę labai gražiai išpuošė Juozas Benešius, o jam padėjo Algirdas Pilvelis ir jo brolis. Daug prisidėjo darbu šiame rudens baliuje ir Lituanistinės mokyklos studentai: Onutė Krikščiokaitytė, Audronė Zdanaitė, Gintaras Nenortas, Gintautas Mockus, Stasys Kulvinskis, Jurgis Minukas ir kiti.

Pelnas paskirtas Lituanistinei mokyklai. J. B-tas

Philadelphia, Pa.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS

Philadelphijos ramovėnai šįmet kariuomenės šventės minėjimą rengia gruodžio 1 dieną.

Programoje numatyta 8 val. 45 min. Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje (Wallace ir 19-tos gatvių kampas) gedulingos pamaldos už žuvusius dėl Lie-

tuvos laisvės karys, partizanai ir mirusius skriaus narius.

Tos pačios dienos vakare, 6:30 v. v. Šv. Andriejaus parapijos salėje, įvyks iškilmingas minėjimas. Minėjime kalbės Philadelphijoje visiems gerai pažįstamas inž. Vytautas Volertas. Meninę programą atliks Philadelphijos Tautinis ansamblis, padainuodamas Maironio sukurtų dainų. Ansambliui vadovaus Leonas Kaulinis. Visas kariuomenės šventės minėjimas bus prarastas Maironio minėjimo ženklė. Po minėjimo šokiai, grojant havyječių orkestrui.

Maloniai kviečiame visus vietas ir apylinkės lietuvius minėjime dalyvauti.

Valdyba

Miami, Fla.

ALTO VEIKLA

Miami Lietuvos Tarybos skyrius išrinko naują valdybą 1963 metams. Elena Verbela, išbuvus 2 metus atsiskė, ir pirminku pasiūlė A. D. Kaulakį, kuris išrinktas vienbalsiai. Vicepirm. Florent Rodgers liko tas pats. Raštininke Jennie Goodwill ir ižd. Walter Zees tas pats.

Per praėjusius du metus taryba labai gražiai veikė. Gavo mero proklamaciją, pasiuntė rezoliucijas visiems Amerikos pareigūnams, ruošė koncertus. Su ruošė birželio baisy minėjimą. Visi pareigimai buvo gausūs ir pelningi.

Dėkoju visai valdybai už suteiktą man pagalbą. Buvo malonu dirbti.

Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 17 d. klubo salėje. Kviečiame visų tą dieną rezervuoti, nes turėsime gerų kalbėtojų ir gerą meninę programą.

E. Verbela

MOTERŲ SOCIALINIS
KLUBAS

Miami Moterų Socialis klubas išrinko naują valdybą: Jennie Nevis, Veronika Valaitis, Ona Snirpunas, Elvira Kadseli, Jennie Goodwill, Ona Balman.

Lapkričio 18 d. Moterų klubas suruošė 10 metų klubo sukakties banketą ir pagerbė šio klubo organizatores. Julia Styles, išstuvus penkis metus, buvo pirmoji pirmininkė. Daug padėjo kitos organizacijos narės: Ona Bubnie, Lucy O'Connell, Amelia Ragis, Ona Balman ir vėliau buvo Ona Snirpunas. Visoms buvo prisegta po gražią gėlę.

Julia Styles prisiuntė labai gražią puokštę gėlių. Jennie Goodwill labai gražiai pravedė vakarą. Kalbėjo Jennie Nevis, Julia Styles, Elena Verbela, Anna Kaulakis ir klubo pirm. Antanas Kadsell.

Jennie Nevis išrinkta jau ket

virtus metus pirmininke. Labai gražiai viską tvarko. Vyrų klubas įtaisė miesto vandenį, tai moterų klubas aukojo \$500, įtaisė į virtuvę naują krosnį. Kainavo beveik 1,000 dol. Lai gyvuoja visa valdyba ir narės, kad dar visos galėtų veikti Lietuvos ir Amerikos labui.

Elena Verbela

Kenosha, Wis.

Operų arijų vakaras

Kenoshos lietuvių kolonija lapkričio 11 d. turėjo gal vieną iš šauniausių kultūrinių rengimų. Tai A.L. B-nės pastangomis surengtas lietuviškų dainų ir operų arijų koncertas.

Programą išpildė solistai Algirdas Brazis ir Roma Mastienė, akomponuojant prof. Vl. Jakubėnui.

Atsilankiusieji lieka dėkingi solistams ir rengėjams, už šį puikų kultūrinį pobūvį ir tikisi, kad ir ateityje, kenošiečiai turės daugiau progų išgirsti aukštos klasės koncertą.

Vienas faktas klausytojus maloniai nuteikė tai, kad visos operų arijos buvo padainuotos lietuviškai. Nors sakoma, — muzika lieka muzika, bet girdėti daugiau ar mažiau žinomas arijas gimtąja kalba sudaro dvigubą malonumą.

Malonu buvo matyti gražų būrį svečių ir iš kaimyninių kolonijų.

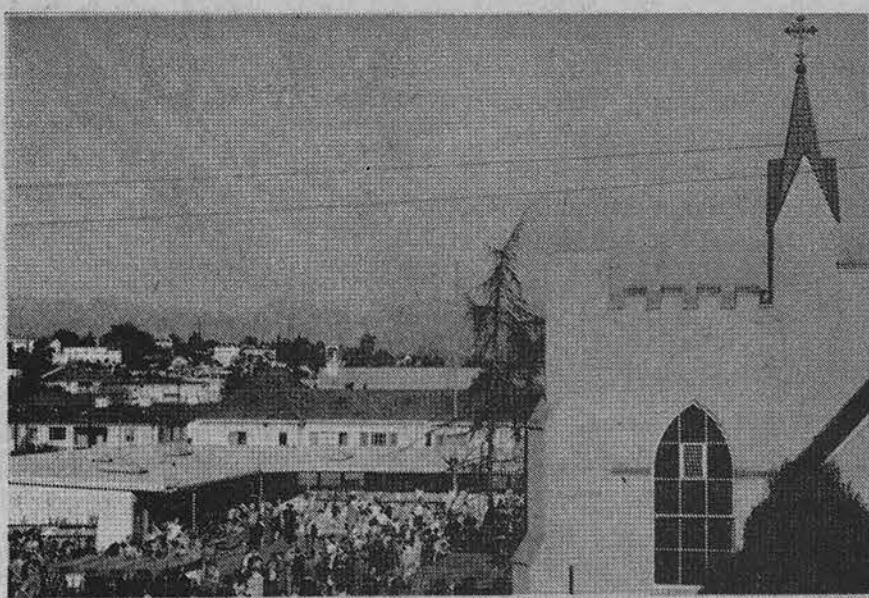
Vieną gal reikia apgailėti, kad yra asmenų, kurie visą laiką "verkia" stoka kultūrinių rengimų, bet esant auksinei progai neatsilanko. Z. L.

Perkeliama Romos
vyskupijos kurija

Šv. Tėvo Jono XXIII patvar kymu, kaip praneša Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano", Romos vyskupijos kurija arba taip vad. vikariatas, kuris iki šiol per ilgus amžius savo būstinę turėjo senuose rūmuose Romoje Via della Pignigatvėje, artimoje ateityje bus perkeltas į Laterano rūmus Romoje prie Šv. Jono bazilikos, kuriuose buvo pasirašyta garšioji Laterano sutartis tarp Italijos ir Vatikano, ir kuriuose iki šiol tilpo net trys religiniai muziejai. Minėti trys muziejai bus perkelti į naujai statomus specialius pastatus Vatikano soduose, prijungiant juos prie didžiųjų Vatikano muziejų, gi Laterano rūmai bus pritaikinti Romos miesto ir vyskupijos kurijai - vikariatui.

NUŠOVĖ PABEGUSI
JAUTUKĄ

I skerdyklas vežamas 1,200 svarų jautukas išsilaisvino iš sunkvežimio prie 101 gt. ir Doty av. Policija ir praeiviai per tris valandas jį gaudė. Jautukas buvo nušautas.

Lapkričio 18 d. Los Angeles lietuvių parapijoje įvyko metinis bazaras, kuris praėjo su geriausiu pasisekimu. Nuotraukoje bazaro ir parapijos pastatų dalis. (L. Kančausko nuotrauka)

KANADOS ŽINIOS

PAMINĖTA DR. P. GAIDOS
KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Lapkričio mėn. 18 d. Toronte iškilmingai buvo paminėta kun. dr. Pr. Gaidos, "Tėviskės Žiburių" vyr. redaktorius, 25 m. kunigystės sukaktis.

Tą dieną, 4 val. p. p. solenizantas, asistuojamas tėvų Kulbio, SJ, ir Prakapo, OFM, atlaikė padėkos šv. mišias.

Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia prisirinko pilnutėlę žmonių. Taip pat dalyvavo iš viso 10 kunigų. Turtingą pamokslą išryškinantį kunigo pašaukimą, pasakė kun. dr. J. Gutauskas, Delhi Šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas. Šv. mišių metu giedojų parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus ir solistai J. Liustikaitė ir V. Verikaitis.

Po pamaldų sukaktuvininko pagerbimas vyko parapijos salėje. Bendrose vaišėse dalyvavo apie 300 žmonių. Vaišių pradžiai žodį tarė Rengimo k-to pirm. J. Andriulis, pakviesdamas sukalbėti maldą kun. kleb. P. Ažubalį ir perduodamas programos pravedimą mokyt. Gerardui Balčiūnui.

Sukaktuvininką žodžiu sveikino gen. konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinai, redaktoriaus pavaduotojas ped. A. Rinkūnas (pasakydamas ilgą kalbą), Šv. Jono parapijos kleb. kun. P. Ažubalis, Hamiltono liet. parapijos kleb. kun. dr. J. Tadauskas, buvęs sukaktuvininko ankstyvesnis klebonas, jam dirbant angliškioj parapijoje, Toronte, Father Tuny, Imbrasienė — Kat. Moterų D-jos vardu, Matusevičiūtė, "Moteries" redaktorė, dr. J. Sungaila, Pas. Liet. B-nės C. V-bos pirmininkas, Kolyčius — Ateitininkų vardu, Šv. Jono parapijos jaunimo choro atstovai, Buivydaitė — Skautų akademikų vardu, Jokūbaitis — SLA vardu, Preikšaitis — Putvio šaulių kuopos vardu, R. Staškevičius — ateitininkų skyr. vardu, J. Andriulis, Kat. Kult. D-jos vardu, Dr. M. Anyšas, Dr. J. Gutauskas, Tėvas S. Kulbis, SJ, ir kit. Ta proga — Sukaktuvininkui buvo

įteikta nemaža dovanų. Stambiausios iš jų — radijo aparatas ir redaktoriška kėdė.

Laiškais ir telegramomis su kaktuvininką sveikino: kun. prof. St. Yla, kun. dr. Urbanas, Tėvas Bernatonis (iš Vokietijos), Pasuntinybės patarėjas S. Bačkis, "Aidų" red. A. Vaičiulaitis, Balfo reik. ved. kun. L. Jankus, Pr. Rudinskas, Liet. Stud. Rėmėjų Būrelio valdyba (Toronte), Liet. Studentų s-ga, "Darbininko" red. S. Sužiedėlis, kun. dr. Baltinis, Tėvas Gailiūšis, OFM., hamiltoniečiai: Orvydas, Prielgauskas, Bakšys, Šmaizienė, "Nepr. Lietuvos" red. J. Kardelis su ponija, kun. Petraitis, "Draugo" red. L. Šimutis, tėvai Jėzuitai, Ged. Galva, J. Kručas, Nek. Pras. Sese-ris iš Putnam, Conn., Lukoševičius, Tamulaičiai, Kondratienė, "Lux Christi" red. kun. dr. T. Narbutas, Jonelynai, Navikėnai, Astašaitis, Sakalai, A. ir B. Čirūnai, J. ir M. Ykubynai, Kakevičiai ir kiti, kurių, galimas daiktas, nespėta užrašyti.

Meninė minėjimo programoj scenoje pasirodė du iškilūs mūsų solistai: J. Liustikaitė ir V. Verikaitis, kurie, akomponuojant muz. St. Gailevičiui, padainavo po keletą solo dainų ir operų ištraukų, o taip pat — pasirodė duete.

Tardamas padėkos žodį jo kunigystės sukaktį pagerbusiems, kun. dr. Pr. Gaida pasibraižė, jog esąs didžiai sujaudintas rengėjų ir atsilankiusių minėjiman nuoširdumu. Taipogi priminė, jog pro tą sukaktį norėjęs tyliai ir begarso praslinkti, tačiau "Tėv. Žiburių" leidėjas — Kat. Kult. d-ja ir red. pavaduotojas A. Rinkūnas, "iš-kasę" tą paslaptį — ėmę kalbėti ir prikalbėję, jog už tą sukaktį — reikia padėkoti Dievui ne slapta širdyje, bet viešai ir ne vienam, bet drauge su kitais.

Gi dėl visų kalbų ir sveikinimų, viską sudėjus kartu, Sukaktuvininkas sakėsi nepažinęs savęs, nes, esą, anot Pascalio, pavojinga žmogui rodyti jo didybę, nerodant jo silpnybių ir — priešingai. Tad, esą, jis pri-

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Los Angeles, Calif.

SEKMINGAS BIRUTIEČIŲ
BALIUS

D. L. K. Birutės draugijos balius praėjo su dar Los Angeles mieste nematytu pasisekimu. Nepaprastai gausūs būrys svečių ir viešnių pripildė didžiulę salę. Malonu, kad labai daug atsilankė jaunimo. Visų nuotai-ka buvo labai linksma. Programą išpildė H. Bartush-Swagart, su dideliu įsijautimu padainavusi "Klajones" — Čerienės, "Vissi D'Arte" iš "Tosca" operos, "Vosilkeliai" — Kuprevičiaus, "Kampelis mielas ir brangus" — Ramanausko. Publikai

nepaleidžiant nuo scenos, solistė padainavo dar keturias dainas bisu. Tai tikrai reto balso solistė.

Baliaus pelnas tuojau bus paskirstytas ir pasiūstas už geležinės uždangos vargstantiems broliams ir sesėms lietuviams. Birutietės dėkingos svečiams už tokį gausų apsilankymą ir visiems kitiems, kurie nuoširdžiu darbu prisidėjo prie šio baliaus pasisekimo.

V. Irl.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR
AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS
MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

Kaip apsaugoti savo valkus nuo nusizengimų? Žinių rasite tik ką išėjusioj knygelėj

Nusizengimų išvengimas

Šią knygelę paruošė mokytoja Magdalena Sulaitienė ir Pranas Šulas, peržiūrėjo adv. Charles P. Kal, buv. Cook apsk. prokuroro pad. Knygelės kaina 35 ct. Pinių su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS"

4545 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI
valomi. Sienos valomos ir
dažomos — J. Rudis
Tel. Cliffside 4-1050

MOVING

R. SERENAS perkrausto bldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda.

2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

SOPHIE BARCUS RADIO
ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEMlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago 29, Ill.

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoje \$3, už dirbtuvės darbą — \$10 ir daly. Pigios paveikslinės lempos.

J. MIGLINAS

2549 W. 69th St. II a., PR 6-1063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Litanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

4 1/2 %

5 %

current dividend on investment bonus
4 1/2 % DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investavimo bonus mokame 4 1/2 % dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po 1/4 % už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams
ir žemais nuosimėliais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Iš komunistų kraštų atgabentas prekes, daugiausia pintines, Fort Wayne, Ind., viena krautuvė sudegino, norėdama apsivalyti nuo komunistinių prekių. Ugnį stebėjo 350 gyventojų, o kalbėtojai reikalavo ir kitas krautuves pasekti šiuo šauniu pavyzdžiu.

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 5 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

4 1/2 %

anticipated dividend
on investment accounts

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ REIKALAI

Kultūrinio kongreso žurnalistas - spaudos sekcijos posėdžių metu dalyviai buvo paraginami dalyvauti žurnalisto s-gos centro valdybos reikalui susirinkime, kuris ir įvyko lapkričio 25 d. Jaunimo Centro patalpose.

Šį susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Vyt. Zalatorius, o sekretoriavo Pr. Šulas. Pirmuoji kalbėjo ir pranešimą padarė Detroito skrybiaus atstovas Miš gėla, pažymėdamas, kad skyriuje yra 14 aktyvių narių, kurie turi specialius pažymėjimus, su kuriais gauna naudotis tam tikromis privilegijomis: įeina į koncertus, pabūvius nemokamai ne tik lietuvių rengiamus, bet ir amerikiečių organizacijų. Siūlė sudaryti centrinius liet. žurnalisto s-gos organus. Dail. Rūkstelė pasiūlė už centro valdybos greitesnius rinkimus, kad to darbo imtųsi aktyviausias Chicago skyrius. P. Gužauskas stebėjosi, kodėl Kultūrinio kongreso metu niekas nekėlė žurnalisto organizacinių reikalų, o dabar rūpinamasi kaž kokių mirusių centro valdybos testinumu. Geriausia esą pasirūpinti Chicago skyriaus sustiprinimu, su narių verbavimu atstovu, įtrau-

kiant jaunuosius žurnalistus. Kun. dr. J. Prunskis susirinkimo dalyviams siūlė kurtis po Lietuvių Bendruomenės stogą, kad turėtų daugiau autoriteto ir tada centrinius organus sudaryti.

Adv. Charles P. Kal pasisakė už atskiros žurnalisto vieneto kūrimą, su savo konstitucija, mokesčiais, disciplina, tada esą atsisrasti autoritetą. Teis. St. Gečas siūlė sueiti į kontaktą su kitų miestų žurnalisto skyriais, o tą darbą geriausiai atliktų Chicago skyrius. Teis. J. Dainauskas pasisakė už stipraus spaudos klubo kūrimą su bendradarbiais iš dienraščių, savitais, tada būtų sėkmingesnis žurnalisto darbas. Vyt. Zalatorius paaiškino, kad Chicago sk. turi atspindinti visą lietuvių žurnalisto s-gos centrą, o ne tik lietuvių rengiamus, bet ir amerikiečių organizacijų. Siūlė sudaryti centrinius liet. žurnalisto s-gos organus. Dail. Rūkstelė pasiūlė už centro valdybos greitesnius rinkimus, kad to darbo imtųsi aktyviausias Chicago skyrius. P. Gužauskas stebėjosi, kodėl Kultūrinio kongreso metu niekas nekėlė žurnalisto organizacinių reikalų, o dabar rūpinamasi kaž kokių mirusių centro valdybos testinumu. Geriausia esą pasirūpinti Chicago skyriaus sustiprinimu, su narių verbavimu atstovu, įtrau-

ti iš New Yorko, Los Angeles ir kt. po atstovą suorganizuoti centro valdybos rinkimus.

Kun. J. Kubilius paragino žurnalistus paremti plunksna, parašant straipsnius laikraščiams, kad daugiau žmonių atvyktų į Jaunimo Centro naujai ruošiamą vakariene. P. Gužauskui pasiūlius, L. Ž. s-gos Chicago sk. valdyba nutarė pirkti keletą biulečių vakarienei, ragina skyriaus narius dalyvauti ir rašyti spaudoje, kad visi lietuviai paremtų Jaunimo Centro administraciją išlaikyti visiemis reikalingus ir naudingus namus.

Šiame susirinkime dalyvavo 20 asmenų. Pr. Fab.

KALEDINĖS KORTELES

Christmas Cards

"Drauge" jau galima gauti įvairių kaledinių kortelių. Dabar jau patys laikas siųsti užsakymus, nes nuo užsakymo iki gavimo praeina apie dvi savaites laiko. Gėlės, kalėdas paštas būna labai apkrautas, todėl galima pavėluoti su prisūti. nu.

RINKINYS NR. 1

A. Nauji įvairūs, graži religiniai Kalėdų vaizdai su naujais lietuviškais sveikinimo tekstais, kuriuos specialiai šiai progai paruošė žinomas poetas Kazys Bradūnas. Dėžutėje yra 21 kortelė. Kaina \$1.50.
B. Be to, dar galima gauti ankščiau išleisčių įvairių, gražių Kalėdinių kortelių, kurioms sveikinimo tekstus yra parašiusi poetė Julija Švabaitė-Gylenė. Dėžutėje 21 kortelė. Kaina \$1.50.
C. Lietuvių dailininkų: P. Augiaus, V. K. Jonyno, P. Kiaulėno, J. Pautieniaus, J. Steponavičiaus ir T. Vailaus seniau išleisti 16 sveikinimo kortelių. Kaina \$1.00.

RINKINYS NR. 2

Naujos V. Tubelienės Kalėdinės kortelės specialiai šilko spausdinimo būdu pagamintos su lietuviškais piešiniais ir sveikinimais. Dėžutėje 10 kortelių. Kaina \$1.00.

RINKINYS NR. 3

Dail. Ellen Putris Kalėdinės kortelės trijų rūšių:
1) Naujos žymūs pasaulinių menininkų klasikų Madonų su Kūdikiu reprodukcijos. Dėžutėje 12 kortelių. Kaina \$2.00.
2) Naujos, Jos padėtos pietas "Kalėdų Senelės" su dovanomis. Dėžutėje 12 kortelių. Kaina \$2.00.
3) Lietuvos miestų herbai. Seniau išleisti. Dėžutėje 8 kortelės. Kaina \$1.50.

RINKINYS NR. 4

Nauji įvairūs graži religiniai Kalėdų vaizdai su angliškais sveikinimo tekstais: Madona, Holy Family, Little Angels, Cherub Christmas etc. Dėžutėje 21 kortelė. Kaina \$1.00.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois

CHICAGOS ŽINIOS

VIENUOLĖ TAIKĖ Į REPORTERĮ

Prieš kelias dienas Chicagoje palaidotas Harry Reutlinger, žurnalistas ir buvęs Chicago's American redaktorius. Kai dar buvo reporteriu, jis 1915 m. bandė išgauti interview su ligonių Columbus ligoninėje. Ten susitikdo su vienuole, valandą grindis su plaušine šluota, kuri jam pasakiusi, kad ligonis per silpnas bet kokiems pasikalbėjimams. Kai jis užsispyrė pamatyti ligonį, vienuolė su šluota jam pagrasinusi, bet nepataikė. Viskas užsibaigė juokais. Ta vienuolė buvo Motina Pranciška Ksavera Cabrini, vėliau tapusi katalikų Bažnyčios šven toji.

STATYS 106 AUKŠTŲ DANGORAIŽI

Projektuojama pastatyti nuo 70 iki 106 aukštų dangoraižį State, Dearborn, Kinzie gatvių ir Chicago upės kvartale. Jo statyba kainuosianti 100 mil. dolerių. Tai būtų aukščiausias dangoraižis į vak. nuo Empire State dangoraižio New York'e.

PASKUTINIS KARO ŠOKIS

Potawatomi genties indijonai atliko paskutinį karo šokį Chicagoje 1835 metais, kai pasitarimuose su baltaisiais atsisakė savo teisių prie 5,000,000 akrų žemės Illinois ir Michigan vaustybėse už pasakiškai mažą atlyginimą.

J. N. Garner, vienu metu buvęs JAV viceprezidentas, atšventė 94 m. sukaktį. Gyvena Uvalde, Tex.

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šitas gražus 4 gabalų Lenoxware komplektas yra nemokama dovana jums, jei atidarysite taupomąją sąskaitą \$100.00 ar daugiau, arba jei pridėsit tą sumą prie dabar turimos sąskaitos. Šis pradinis indėlis įgalina Jūs būti DINNERWARE CLUB nariu. Kaip narys Jūs turit teisę pirkti už \$2.49 papildomą komplektą kiekvieną kartą, kai tik pridėsit prie savo sąskaitos \$25.00. Daug atskirų gabalų galima pirkti palyginus žemomis kainomis. Normali šio seto pardavimo kaina yra \$5.70. Šie LENOXWARE komplektai gauna garantiją dviem metams, kad jie nenutrūpės, neskils ir nesudūs. Tik vienas komplektas nemokamai kiekvienam klubo nariui... paštu pareikalavimai nepriimami.

4 1/2%

NEW BONUS PLAN AVAILABLE

on Investment Accounts

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

NAUJAS ĮSTAIGOS ADRESAS

Ant kampo mūras. 2 butai ir 3 kamb. beismonte. Gazu šild. Garazas. \$27,600.
Grazus med. 5 kamb. Alumin. langai. Naujas gazu šildymas. Garazas. \$12,900.
Prie Jaunimo Centro — 2 butai. Atskiri šildymai. Šalia tuščias lotas. \$19,800.
1 1/2 aukšto mūras. 8 metų. 4 ir 3 kamb. butai. Gazu šildymas. Garazas. Gėlez. tvora. \$24,500.
2 butų mūras. 5 ir 6 kamb. Alyva šildymas. Reikia pigiai parduoti. \$26,500.
10 metų mūras. 5 ir 4 kamb. 3 ir 2 mieg. Aple 50 p. lotas. Garazas. Dėžutė nuo \$22,700.
Elegantūs ranch. Arti parko 7 kamb. irengti plač. gyventi. \$35,000.
Didelis bungalow arti 63-os ir California. Išpuoštas rūšys. Alyva šildym. \$19,900.
5 butų mūras. \$5,000 nuomos. Naujas alyva šildymas. Garazas. \$44,900.
Naujas mūras. 5 1/2 kamb. Tuoj galima užimti. Praso. \$18,500.
6 kamb. bungalow. Keli blokai nuo mūsų naujo ofiso. \$13,700.
2-ju aukštų mūras. Sviesūs, dideli 2 butai. Naujas gazu šildymas. Garazas. \$24,500.

K. VALDIS REAL ESTATE
2458 West 69th Street. Tel. RE 7-7200 or RE 7-8534

6 1/2 kamb. visai naujas mūr. 2 vonios, alumin. langai. Karšto vand. šild. gazu. \$22,450.
5 kamb. mūras, nauja šiluma gazu, plytelių vonia, apsaugotas nuo potvynio rūšys. 2 a. garazas, arti mūsų įstaigos. Tik \$16,400.
2 a. apartamentinis, nauja šiluma gazu. 2 a. garazas, pajamų apie \$14,000. M. pke. Tik \$89,000.
2 butų po 3 mieg. mūras, platus sklypas, šildymas alyva. Tik \$26,400.
5 butai ir bižnis. Labai gerai įrengti. M. pke. Įmokėti tik \$15,000.
Grazi 6 kamb. mūro rezid., kaip nauja. 2 a. mūro garazas, platus sklypas. \$21,500.

NERIS REAL ESTATE
6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

DEMESIO!
PERKU IR PARDUODU
PAŠTO ŽENKLUS IR
SENUS PINIGUS
P. ATRIA
6312 S. Western GR 6-6592
Atdara 11-4 ir 6-8

GAISRO — AUTOMOBILIŲ —
GYVYBES, LIGOS
Ir visų kitų įvairių rūšių bei "home owners" apdraudimų tel. rakinutis mūsų agentūroje dėl prieinamų kainų.
Išsisaugoti ir patarimų apie visokius rūšių apdraudimus lengvais mėnesiniais įmokėjimais.
BACEVIČIUS
APDRAUDŲ AGENTŪRA
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

STIRBIS FUEL OILS
Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETRAS STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sek. madienais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Parduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists. Gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Draugas".

KLAUSO IR REMIA
Visi Pittsburgh'o lietuviai
Pittsburgh'o Lietuvių
Katalikų Radijo Programą

vadovaujama
Lietuvos Vyčių Pittsburghe
JI TRANSLIUOJAMA
IS STIPRIOS R GALINGOS

WLOA
RADIJO STOTIES BRADDOCKE
Kiekvieną sekmadienį nuo
1:30 iki 2:00 val. p. p.
Visais reikalais kreiptis šio ad resu: Lithuanian Catholic Hour, Radio Station WLOA, Braddock, Pennsylvania

3 mieg., 3 metų mūras, Brighton P. Tik \$21,800.
2 a. 41 p. rūšys. Išskirti vamzdžiai 30 p. sklypas. 2 a. garazas, prie Maria H. S. Vertas prašomos kainos.
2 butų mūras. Geros pajamos, Gage p. \$19,000.
Lukus 6 kamb., 5 metų mūro ranch rezid., 1 1/2 vonios, kilimai, puikiai įrengtas poils. rūšys, 2 a. mūr. garazas, platus sklypas, daug vert. priedų. \$32,500.
Grazi 6 kamb. ir taverna su visais įrengimais, geras bižnis. M. p. tik \$24,900.
Visai nauji mūr. modernūs namai po 3 ir 4 mieg. Nuo \$17,000 iki \$22,500.

1 1/2 AUKŠTO — 7 KAMBARIŲ
13 metų namas Oak Lawn, Gazu šiluma. Garazas. 60 pėdų sklypas. Galima turėti ir pajamų — šiuo metu 2 1/2 kamb. 32 nuomota už \$80.00 mėn. Kaina \$19,000.
10 METŲ MŪR. NAMAS
5 kamb. Marquette Pk. Apsauga nuo potvynio. Dvigubai langai. Kilimai. 2 auto garazas. \$20,500.
TAIRNA IR 6 KAMB. BUTAS
Mūr. Gage Pk. Viena iš geriausių dekoruota. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garazas. \$29,500 arba geriausias pasiūlymas.
TIK \$18,000
6 kamb. 16 metų mūr. ant 41 pėdų sklypo namoje Marquette Pk. vietoje. Šildymas gazu. Kilimai ir priedai.
2x5 BRIGHTON PK.
Labai svarus mūr. namas prie Hettung mokyklos. 2 namų gazu — karšto vandens šildymo sistemos. \$26,500.
5 IR 4 KAMB. MARQUETTE PK.
10 metų 1 1/2 aukšto aukšto 10 metų mūr. Nauja šildymo sistema. 37 pėdų sklypas. \$35,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. Walbrook 5-6015

Geras med. 2-4 ir 1-3 kamb. aukšto pat. centr. šild. gazu. Marquette parko. \$17,800.
Ten pat 6 kamb. tvirtas bung. \$16,200
2-4 gerai užlaikytas med. Pilnas beism. centr. šild. gar. \$18,700.
Tikras bajoriškas dvaras Brighton parke ant 55 pėdų sklypo. Luxus butas — geros pajamos. \$35,000.
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC

ŠIMKUS
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

72-a ir Mozart, Mūr. bungalow, 5 kamb. garazas. \$18,700.
Prie Marquette P-ko naujas bungalow, 5 1/2 kamb. \$17,300.
6 butų mūr. 2 metų Bargenas. \$62,000.
Pajamų bungalow. 2 atskiri butai po 4 kamb. \$18,900.

VAINA REALTY
2617 W. 71st St. RE 7-9515

25 akrų žuolyno, su namais \$7,000, įmokėti \$1,000.
Restoranai 10 vienetų Motel & 6 kamb. butas ant 95-tos St.
6 kamb. mūrinė resid., šild. gazu. \$1,500. mokėti, už \$16,500.
7 metų namas, garazas, sodas, 2 akrų žuolyno, savininkas Floridij.
P. ABROMAITIS REALTY
1005 Porter, Lemont, Ill. CL 7-6675

Parduodamas 7 kambarių namas su 2 mašinų garažu, porčium. 2 1/2 ha. žemės su 140 vaismedžių, graži vieta, geras pirkiny, išsikeliamas. Sav. CL 7-2094.

Geros pajamos. 6-5-3 kamb. Namas įkainuotas skubiam pardavimui. Uždari porčiai, automat. apšild. alyva-karštu vandeniu. Garazas. Labai gerai išlaikytas. Savininkas. NA 5-9093.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE
BUY U.S. SAVINGS BONDS

REAL ESTATE

Mūr. 3 mieg. 7 m. garazas, daug priedų. M. p. Tik \$20,600.
Mūr. 2x4 ir 2 k. rūšys. M. p. Garazas. 30 p. lotas. \$19,500.
Mūr. 2x6 Brighton p. Garazas, naujas gazu šild. \$26,800.
2 namai ant 1 ioto Marq. pk., geros pajamos. \$19,900.
Mūrinis, 3 mieg. garazas, naujas šildymas. M. p. \$16,800.
Mūrinis, naujas, 2x5 1/2, Gage p. 2 šildymai, 50 p. lotas. Kaina žema.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151

2 butų 6 ir 6 kamb. gazu šild. garazas. Bright. Pk. skubiam pardavimui. \$19,900.
6 butų mūr. po 5 kamb., 60 p. sklypas, mūr. garazas, alumin. langai. Marquette pk. rajone. Nužeminta kaina. \$59,900.
2 butų mūr. 5 ir 5 kamb. Arti 55-os ir Kedvale. Dideli kamb. Kameros plytelių vonios. Alyva karštu vand. šildymas. Garazas \$250 mėn. pajamų. Savininkas apleidžia miestą. \$31,900.
6 kamb. medinis. Nauja gazu šiluma karštu vandeniu. Alumin. langai. Arti 59-os ir Pulaski, \$13,900. Skambinti ponai Jakubienėi.

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVICIUS
BELL-VARPAS
REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC
VAL. kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p
6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PProspect 8-2233

Mūr. 4 kamb., 30 p. sklypas, Gage Parke. \$11,000.
Mūr. 2 po 6, geras, Brighton Parke.
Mūr. 2 po 4, Brighton Pke. \$17,000.
Mūr. 3 metų, 2 po 5 1/2 kamb. Marquette Parke.
Mūr. 5 ir 6 kamb. Brighton Parke. \$22,500.

SIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 West 43rd Street
Tel. CLiffside 4-2390

Marq. P. mūr. 2x4 ir 2 k., gar. \$18,900
Mūr. 2 po 5, 50 pėdų lotas \$19,900.
1 1/2 aukšt. 5 ir 3 kam., gar. \$16,900.
Turime gerų bargenų, patikrinkite.

BUDRECKAS
2742 W. 43rd Str. LA 3-3384

A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St. WA 5-5030

CONTRACTORS

KERELIS BROS.
CONSTRUCTION CO.
STATOME (VAIRUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS).
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
2301 W. 69th St., Chicago

A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stocai, Durtukai, Patalinimai, Išsimalinimai arba dedame naujus. Stogai atnaujinami (re-coated) su fiber-asfaltu, E m. garantija. Dedame naujas "copper-alloy" rinas — "gutters", niekada nereikia dažyti. Kaina ta pati kaip ir "galvanized". Dažymas iš lauko "Tuckpointing". Pilnai apdardome. Nemokamai apskaičiuojame; žemiausios kainos. Darbas garantuotas. At-dara diena ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047, RO 2-8778

STANKUS
CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinų projektų.
Ofiso ir namų telefonas
PProspect 8-2015
2741 WEST 69th St.
Chicago 36, Illinois

NEPRALAIŠKITE PROGOS!
Savininkas priverstas už sumažintą kainą parduoti shopping centre liekny būznį. Metinė apyvarta virš \$100,000. Teirautis — WA 5-5362, J. Stanaitis.
Parduodama groserijų ir mėsas krautuvi, prie kampo. Išgyvenęs bižnis. OLYmpic 6-7034
Jei mągstate namų ruošos darbą ir atliekate jį gerai, prašom skambinti EU 6-4038 po 3 val. popiet. Suagusių šeimai reikalingas moteris padėjėjas nuo 1 iki 7 v. p. p. Skambinti, prosyti, valyti ir v. d. Geras atlyginimas. Mes gyvename Oak Parke arti Lake St. ir Sco-ville Ave.

VYRAI IR MOTERYS
Reikalingas mažų užsakymų vietas — moteris ar vyras. Geras atlyginimas.
DIANA'S RESTAURANT
2356 W. 63 St. PR 8-9661

DEMESIO!
Grazių vizitinių kortelių reikia
DRAUGAS
spausdina tokius dalykėlius, kortelė, greitai prieinama kainą.
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS
Skambinkit LUDlow 5-9500

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

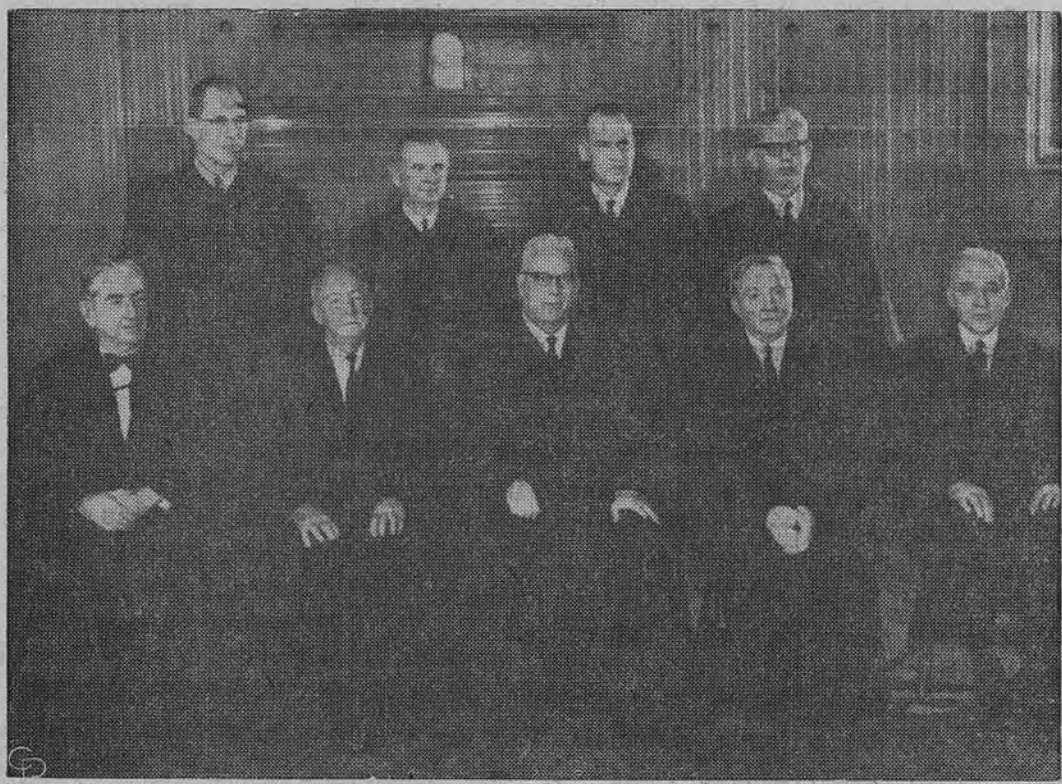
HEATING CONTRACTORS
Statome šilto oro pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius.
Vieninteliai lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Oriso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

VACYS
CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2501 West 69 Street
HE 4-7482 136-5153

MASTER DECORATING
DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE IR IŠ LAUKO).
KILUOJAME SIENINIŲ POPIERIŲ.
Skambinti Algimantui Dikintui
GA 5-5867

Heating Contractor
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Šildymui rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turu leidimą dirbti mieste ir užmiečiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiuojami nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Petrauskas Construction Co.
2523 W. 69th St. PR 8-3792
Statome gyvenamus namus ir kitokius bižnio pastatus

Aukščiausios Amerikos teisėms. Sėdi iš k. į d. teisėjai Tom Clark, Hugo Black, Earl Warren, William O. Douglas ir John Harlan. Stovi Byron White, William Brennan Jr., Potter Stewart ir Arthur Goldberg.

IŠ KULTŪROS KONGRESO DARBŲ

Istorijos sekcija

Istorijos sekcijos darbų pasisekimas buvo didelis. Dalyvavo paskaitose 76 asmenys, tarp jų žymūs mūsų istorikai ir istorijos mėgėjai.

Pirmai dienai pirmininkavo A. Maziulis. Posėdžio pradžioje V. Liulevičius sveikino sekcijos dalyvius ir pavadė Lietuvii Istorijos draugijos pirmininkui, kun. K. A. Matulaičiui, pateikti draugijos veiklos pranešimą.

Pranešimas buvo išspausdintas ir dalyviams padalintas. Tu rinyje buvo: Lietuvii Istorijos draugijos kilmė, organizaciniai sunkumai, draugijos veidas, pirmieji žygiai, žurnalas Tautos Praeitis, turtas ir skolos, valdybos veikla ir paskaitos, ateities darbai ir geradarijai.

Buvo prisiminta 17 narių parašyti veikalai, studijos ir kiti ruošiamieji darbai.

Pagerbus atsisistojimu du mirusiu istoriku dr. A. Šapoką ir kun. J. Matusą, B. Račkauskas pasidžiaugė LID narių darbais ypač gi M. Anyso studija "Senprisių - prūtenų giminii kovos su vokiečių Riterių Ordinu 1230 — 1283 m." ir kaip iš Rytprisių senų kapinių galima atsekti nutautėjimo eigą ir laiką.

Dr. J. Jakštas pridėjo, jog Maironio metais vertėjo duoti keletą straipsnių apie Maironio istorišką romantizmą.

Amerikos lietuviai

Vincenzo Liulevičiaus paskaita davė lietuvių ateivių JAV kultūrėjimo ir pažangos pūvį. Pro akis praėjo mažamokslų ir bemokslų jaunų lietuvių būriai. Jie kūrė parapijas, draugijas, statė bažnyčias, mokyklas, veržėsi į mokslus, muziką, sportą, sukūrė draugijų susirašinėjimus, federaciją, centrinės organizacijos ir stambiai parėmė Lietuvą ir jos įvairių grupių reikalus. Veikė spauda, knygos plito; veikė teatrai, buvo gausūs operetų vaidinimai.

Giminėms, paskoloms, įmonėms ir atsilankymu į Lietuvą, anot bankų apskaičiavimo, Amerikos lietuviai per 20 metų davė Lietuvai 200 milijonų dolerių. Jį papildė dr. Al. Račkus savo patirtimi, kai jis jaunas vaiki-

nas dirbo savaitėje 6 dienas po 10 val. dienoje ir gaudavo už savaitės darbą \$3.42.

Be to, iki 1904 metų buvo sukūrę lietuviai apie 960 pašalinių ir kitokių draugijų, nes pas save turįs per 900 draugijų "konstitucijų" surinkęs iš to meto. Šiuo laiku yra gyvi 109 lietuviški laikraščiai. Kitų kalbėtojų buvo siūloma skubiai rinkti istorinę dar užsilikusių draugijų etc. veiklos medžiagą, nes ji greit nyksta.

Dr. J. Jakšto paskaita

Lapkričio 24 d. Istorijos Sekcija turėjo dvi kruopščiai parengtas paskaitas: dr. Jakštas kalbėjo apie Amerikos lietuvių istoriografiją ir jos artimesnius uždavinius, o Pr. Pauliukonis — ką istorija reiškia tautos gyvenime.

Posėdžiui nuo 9.45 iki 3 val. p.p. vadovavo prof. Pr. Čepėnas ir A. Maželis, o sekretoriaus Dangulės Šukelytė.

Dr. J. Jakšto paskaita užsiėmė beveik iki 12-tos valandos. Apžvelgė XIX a. ir XX a. pusės šiaurės Amerikos lietuvių raštiją, kiek ji liet lietuvių gyvenimą: parapijas, kolonijas, asmenines biografijas, organizacijų monografijas ir bendresnio požiūrio Amerikos lietuvių istoriją, parodydamas jų geras ir istoriniai blogas puses. Istorikas turi būti dalykiškas, nešališkas.

Istorija, kaip auklėjamoji priemonė

Po pertraukos porą valandų kalbėjo - skaitė Pr. Pauliukonis: šiaurės Amerikos lietuvių istorija kaip auklėjamoji priemonė. Suminėjęs plačiau kas buvo darėta laisvoje Lietuvoje šiuo klausimu, ir kad istoriją formuoja savą tautą, kad istoriją reik pažinti, pradedant savo šeimos praeiti, paskui bendruomenės - parapijos istoriją, visos vietinės lietuvių kolonijos, galop visos Amerikos lietuvių kolonijų ir organizacijų, praeiti.

Tam jis nurodė 4 vietas istorijai pažinti: 1) šeima, 2) mokykla, 3) stovykla, 4) organizacijose darba.

Praktiškų išvadų siekdamas, patarė, kad būtų paruošti ir išleisti tinkami istorijos vadovėliai tiek pradžios, tiek aukštesniosiomis mokykloms, žemėlapiai; sudaryti biografijų rinkinius; išleisti menininkų paveikslų albumus; Amerikos lietuvių kolonijų žemėlapi; istorinius albumus, etc.

Po antrosios paskaitos, kaip sutarta, buvo paklausimai, papil-

dymai, atitaisymai, taikomi abiem paskaitoms.

Karaliai ar kunigaikščiai

Pakeliui dr. J. Balys iškėlė reikalingą nutartį, kaip tituluoti Lietuvos valdovus. Jis rėmė dr. Pr. V. Raulinaičio spaudoje keliamą mintį, kad Didž. Liet. kunigaikščiai vadintini karaliais. Teigimui pagrįsti suminėjo nemažai kronikų ir kitų dokumentų, kur Lietuvos valdovai net XV a. tituluojami karaliais.

Paaikšino dr. J. Jakštas, primindamas, kad vakarų Europa anais laikais savistovius valdovus vadino karaliais ir kartais karaliukais, — rex, reguli. Vokiečių koenig — valdovas, pas anglus king. Rusai turėjo tik kniaz. Caro titulas vėlai atsirado.

Dokumentai, kurie gauti iš Europos arba buvo siunčiami Europos žymiesiems asmenims, valdovų vadino priimta forma — rex. Patarė palikti taip, kaip Jogaila ir kitų save vadino — Didysis Lietuvos Kunigaikštis.

Paskaitas patikslino ir dr. Pr. Čepėnas, prof. Sim. Sužiedėlis, V. Liulevičius ir kiti.

Rezoliucijų komisija: Z. Rumša, A. Vadopalas ir K. Ališauskas pateikė dvi ilgesnes rezoliucijas, kurios buvo priimtos, kad būtų pateiktos Kultūros kongreso paskirtai komisijai visų sekcijų nutarimus suderinti su visos kongreso nutarimais.

K. B-kas

Bažnyčios Prancūzijoje

Prancūzijoje numatoma pastatyti 700 naujų bažnyčių, kas yra būtina, žmonėms įsikūrus naujose vietose. Nuo 1945 m. iki šiol Prancūzijoje atidarytos 645 naujos kulto vietos.

— Per paskutiniuosius aštuonerius metus JAV du kartus daugiau pagaminta automobilių, negu jų yra keliuose Europoj (kartu ir Sov. Sąjungoj) šiandien. 1955 m. TV aparatų buvo 10 namų 7, o dabar — kiek viename name yra po TV aparatą.

Aukojo Lietuviškos širdies fondai

C. Sadeika, Vladas Mieželis, Korp. Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba, Amer. Liet. T. Sąjunga, dr. P. Jonikas. Vienas asmuo prašė neskelti. Dabar prisiūsta \$43. Pirmiau prisiūsta — \$2223.50. Auکوtojųms širdingai aciu. Išplaukiu į Naująją Zelandiją ir Australiją. Juozas J. Bachunas, Sodus, Mich.

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVĖLIS

via gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos malčios ir giesmės bei liturginiai nurodymai išleido Kunigų Vieniūbė. 2 patalysa laida. Kaina \$3.50. Užsakyti: DRAUGAS, 4545 W 63rd St., Chicago 29, Ill.

Lapkričio 13 d. New Yorko po širdies smūgio mirė K. J. Jesaitis. Gimė 1909 m. lapkričio 16 d. Varšuvoje, kur tėvai tuo laiku gyveno ištremti iš Lietuvos už priešcariską veiklą. Mirė jaunas, net nesulaukęs 53-čio gimtadienio. Pirmą pasaulinį karą praleido su tėvais Smolenske. Po karo grįžo į Kauną ir įstojo į Aušros gimnaziją, kurią baigė 1927 m. Au kštuosius mokslus išėjo Prancūzijoje. 1931 m. Grenoble gavo inžinieriaus elektrotechniko ir 1932 m. Paryžiaus inžinieriaus radiotechniko diplomus. 1933—1940 m. buvo Pašto Valdybos radijo skyriaus, o vėliau radijo tarnybos viršininkas. Jis paruošė Lietuvos radijo tinklo planus ir juos sėkmingai vykdė. Jo vadovavimo laikotarpiu buvo pastatyta Klaipėdos radiofoninė stotis ir įvykdyta Kauno radijo stočių centro prie Balty stovyba. Buvo įrengta specialiai stočiai elektros jėgainė. Siųstuvai ir kita aparatūra buvo užsakyti užsieniuose, bet dėl 1939 m. prasidėjusio karo nespėjo pasiekti Lietuvos. Ant-

Kęstutis Jesaitis

ras pasaulinis karas, bolševikų ir nacių okupacijos sustabdė jo planų realizavimą. 1940—1944 m. vadovavo jo paties Vilniuje suorganizuotam elektrotechnikų fabriku (VEF). Tai buvo Lietuvoje pionieriška pramonė. To fabriko įkūrimas buvo velionies žinojimo ir organizacinių sugebėjimų vaisius. Valdžios įtaigos davė jam tuščią mūrą. Velionis sugebėjo nugalėti kliūtis, surinkęs iš įvairių Vilniuje po lenkų — vokiečių karo nustojusiu veikti ar apgriautų dirbtuvių mašinas, stakles ir įrankius.

Sunku buvo suburti reikalingus specialistus: inžinierius ir technikus. Bet iš nieko sukurta įmonė per trumpą laiką išaugo į dirbtuvę su 300 darbininkų. Be įvairių elektrotechninių gami-

nių, buvo padaryta pirmą kartą Lietuvoje šešių lempų radijo aparatai, kurie savo kokybe sėkmingai konkuravo su tos rūšies užsieniniais aparatais. Antros bolševikų okupacijos metu dirbtuvė buvo nepaprastai išplėsta. 1941—1944 m. K. J. taip pat buvo Vilniaus miesto ir rajono elektros stočių direktorius. 1944 m. liepos mėnesį, norėdamas išvengti artėjančio raudonojo tvano, pasitraukė su šeima į Vokietiją. 1945-49 m. gyveno Freiburge, Atvykęs į JAV dirbo kaip braižytojas, stambioje planavimo ir statybos įstaigoje.

Jaunuoliu būdamas dalyvavo skautų sąjūdyje. Baigęs studijas baigė karo mokyklą ir gavo jaunesniojo leitenanto laipsnį. Vėliau aktyviai reikėsi Šaulių sąjungoje: kelius metus buvo Kauno paštininkų, šaulių skyriaus vadovas. Vokietijoje buvo L. R. Kryžiaus Freiburge skyriaus pirmininkas.

K. Jesaitis 1940 m. vedė Jadvygą Kalinauskaitę. Jų sukurtoje šeimoje gyveno graži, darini ir šeimyniška laimė ir nuotaika. Velionis buvo plačios kultūros asmuo. Lietuvių tautos ir lietuviybės rūpesčiai visuomet buvo jam artimi.

Velionis paliko žmoną Jadvygą ir du sūnus. Vyresnysis Ge-

A. A. Kazimieras Baliauskas

Gyveno 4513 S. Tahman Ave.

Mirė lapkr. 25 d. 1962, 8:30 v. r. sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Vaidoklių parap. Gelazių kaimo. Amerikoje išgyveno 55 m.

Pasilikto dideliame nuliūdime žmona Kazimiera (Jonaitė), dukterė Frances Barkauskas, žentas Frank, 2 sūnūs John, marti Bernadette, 15 šeima ir Viktor, marti Dorothea ir šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo amžinas narys Nekaltai Pradėt. Marijos Ses. Gildos ir Tėvų Saleziųjų Rėmėjų Dr. Jos.

Priklausė Dariaus - Girenio American Legion Post No. 271, Sv. Vardo Dr. Jai, Piliečių Pasaulio Klubui, Lietuvos Vyčiams ir Marijonų Kolegijai Rėmėjų Dr. Jai.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvykis treč., lapkr. 28 d., iš koplyčios 8:30 v. r. bus atlydėtas į švenč. P. M. Nekalto Pradėjimo - parapijos bažnyčia, kurioje įvykis gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus, laivyvanti šiose laidotuvėse. Laidot. direkt. John F. Eu. Nulūdė: žmona, sūnūs, dukterė, sūnūs, žentas, mairios ir anūakai. Laidot. direkt. Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

Brangiausiaim vyrui mirus,
poniā K. PAUKŠTAITIENĖ
nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Antanas ir Sofija
Valiai

A. + A. ANTANAS RUPŠIS

Gyveno 5942 S. Kenneth Ave.

Mirė lapkr. 25 d. 1962, 2:58 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telsių apskr., Plungės parap. Amerikoje išgyveno 50 m.

Pasilikto dideliame nuliūdime žmona, Marijona (Paulikaitė, pagal pirmą vyrą Useliene), sūnus Anthony, marti Carol, anūakai Joan, Mark ir Luann, 2 švogeriai: Juozapas Paulikas ir Stanislovas Paulikos su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Baltos Žvaigždės Klubui ir Liet. Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeikos - Evans kopl., 6845 S. Western Ave., laidotuvės įvykis ketv. lapkr. 29 d. iš kopl. 8:45 val. ryto bus atlydėtas į St. Mary Star of the Sea parap. bažnyčia, kurioje įvykis gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūdė: žmona, sūnus, marti ir anūakai. Laid. direkt. Mažeika - Evans, Tel. RE 7-8600.

diminas yra Cooper Union kolegijos studentas, o jaunesnysis Algimantas yra bebaigias gimnaziją. Abudu yra labai pažangūs moksle.

Lapkričio 16 d. buvo palaidotas Mount St. Mary kapinėse, Flushing, N. Y.

Ankstyva, staigi mirtis atėmė iš šeimos ištikimą globėją,

kolegos inžinieriai neteko aukštesnį kvalifikacijų specialisto, o lietuvių visuomenė tauraus patirto.

J. D.

Kur yra meilė, ten nėra jaučiamas sunkumo, o jeigu esama sunkumo, tai pats tas sunkumas yra mylimas. — Sv. Augustinas

J. F. EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-0

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MALONAS VISTA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Fardaviniai - taisyklės, Sekm. uždaryti

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir
apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

APLINK MUS

× **Jadvyga Jaselskytė ir Alfonsas Eitutis** praeitą šeštadienį susituokė Šv. Jurgio par. bažnyčioje su šv. mišiomis. Apeigas atliko kun. dr. J. Prunskis. Giedėjo solo Genovaitė Giedraitienė. Visos pamergės buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jadvyga Jaselskytė yra 11 metų išbuvusi tremtinė Sibire. Ir viena iš pamergių — Rūta Gaučytė — taipgi Sibiro tremtinė, dabar studentė. Jaunosios brolis Bronius Jaselskis dėsto chemiją Lojolos universitete Chicagoje. Jaunieji, šiais Maironio metais, pajaujami padovanojo po knygą "Pavasario balsai", o pamergės — po "Lithuanian Album". Vestuvių vaišėse dalyvavo dr. J. Grinius, dr. J. Monstavičienė, kun. J. Prunskis ir daug kitų svečių.

× **Jurgita Moliejūtė ir Juozas Sabas** lapkričio 24 d. sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterystę palaimino Šv. Pranciškaus par. bažnyčioje, East Chicagoje, Ind., klebonas kun. Ig. Vichuras. Sutoktūvių metu giedėjo solistai P. Bičkienė, Jonas Vaznelis ir parapijos choras. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo keturios poros pajauinių. Vestuvių vaišės buvo vakare Vogel's restorane, East Chicagoje, Ind., dalyvaujant apie 200 svečių. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Jamaičą. Grįžę apsigyvens Chicagoje. Jaunajai porai linkėtina sau lėtų. Jaunieji gavo Šv. Tėvo palaiminimo telegramą, pasirašytą kard. A. Cioconani. Vestuves pravedė J. Rimkūnas.

× **Urbanos akademikai** skautai fil. dr. Ina Užgiriene ir senj. Jonas Žukauskas praveda tautinių šokių pamokas Urbanos lietuvių studentų tarpe. Šiuo metu jie ruošiasi universiteto tarptautinio festivalio programai.

× **Kun. dr. F. Gureckas**, Lietuvos Dukterų d-jos įsteigėjas ir dvasios vadovas, buvo pasveikintas vardinių progų gausaus Lietuvos Dukterų būrio su pirm. E. Diminskienė. Taip pat buvo pasveikintas svečias iš Pensilvanijos kun. Bažerčius.

× **Chicago Akademikų Skautų** sąjungos skyrius kas šešios savaitės turės penkių minučių programą per Margučio radijo stotį. Programų paruošimu rūpinasi senj. R. Karaliūnas.

× **Ona Duro**, T. Marijonų Rėmėjų naujoji sk. pirmininkė, smarkiai dirba, kad pavyktų skystis vakaras, kuris įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d., 7:30 v. v., Visų šventų parapijos salėje. Programoje dalyvauja kanklininkės — Aušrelė, Jura-tė ir Danutė Vaičiūnaitės. Po programos bus vaišės. (Pr.)

× **Lietuvių Teatras Atžalynas** gruodžio 15 ir 16 dienomis Jaunimo Centre stato Birutės Pūkelevičiūtės "Aukso žąsį", premijuotą trijų veiksmų komišką pasaką. Bilietus galima gauti pas J. Karvelį, Marginiuose ir Terroje. (Pr.)

× **Roselando Lit. M-las Tėvų komitetas** gruodžio 8 d., 8 v. v. rengia koncertą naujoje parapijos salėje. Programą atliks sol. St. Baras, sol. D. Stan-kaitytė ir pianistas A. Vasaitis. Bilietus - kvietimus galima gauti: Roselando Visų Šventųjų par. klebonijoj, K. Petreikienė, tel. 928-1427, pas Karvelį tel. 928-1427, Pas Karvelį Bridgeporte, Eicherta, Cicero Imp. Jewelry Store, 4847 W. 14 Ct., Cicero, Marginiuose, Marquette parke. (Pr.)

× **Vargonininkas** galintis vesti chorą, ieško vietos. Rašyti: Draugas, Adv. No. 6730, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill. (Pr.)

Meilė ir trobesis paverčia auksu rūmais. — Hilty

Iš prel. Ig. Albavičiaus jubiliejinio banketo, buvusio praėjusį sekmadienį par. salėje, Cicero. Iš kairės: prel. A. Martinkus, p. J. Daužvardis, jubiliatas prel. Ig. Albavičius, kalba programos vedėjas kun. A. Valančius, L. Šimutis, provincijolas kun. J. Jančius, M.I.C., Jonas Kimbarkas ir kun. Ed. Abromaitis. V. Račkauskio nuotr.

PAGERBTAS DIDYSIS LIETUVIS

Užvakar Ciceroje, Ill., buvo ypatinga diena. Šv. Antano parapija šventė savo klebono prel. Igno Albavičiaus kunigystės aukštinį jubiliejų. Tai progai buvo atnašautos iškilmingos šv. mišios. Pamokslą sakė kun. J. Vaškas, MIC. Vakare parapijos salėje suruoštas pagerbimo banketas. Salė buvo pilnutėlė žmonių.

Banketas pradėtas invokacija, kurią sukalbėjo prel. A. Martinkus, Šv. Jurgio parapijos klebonas. Sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Jubiliejui rengti komiteto pirmininkas R. Mack tarė įžanginį žodį ir pasveikino Jubiliatą. Choras pagiedojo "Gratulamur Tibi."

Paskui komiteto pirmininkas pakvietė programos vedėją kun. Anastazą Valančių, Šv. Mykolo parapijos kleboną.

Pirmas iš garbės svečių sveikinimo žodį tarė S. Pieža, Chicago American dienraščio redaktorius. Jis atvežė iš Romos ir daugiau sveikinimų. Per jį atsiuntė sveikinimus prel. L. Tulaba, prel. Marcinkus, kun. K. Reklaitis, kun. P. Brazys, MIC, kun. V. Balčiūnas. Kalbėtojas priminė Jubilato nuveiktus darbus. Pastebėjo, kad Šv. Antano bažnyčia yra pašventinta arkivysk. Jurgio Matulaičio (Matulevičiaus), tėvų marijonų kongregacijos atnaujintojo, kurio kanonizacijos byla veda Romoje kun. K. Reklaitis.

Kenčiančios Lietuvos vardu sveikino gener. konsulas dr. P. Daužvardis. L. Šimutis sveikinimo kalboje pabrėžė, kad prel. I. Albavičius savo gyvenimą paaukojo parapijai, organizacijoms, spaudai ir bendrai katalikiškiems lietuviškiems tikslams. Kun. J. Jančius, MIC, tėvų marijonų provinciolas Amerikoje, sveikino ir linkėjo tėvų marijonų vardu. Kun. B. Markaitis sveikino tėvų įėjusių vardu, o kun. L. Andrieus, OFM, pranciškonų vardu. Paskutinį sveikinimo žodį tarė Cicero miesto prezidentas J. Justin.

Paskui sekė meninė programa, kurią išpildė parapijos mokyklos mokinės ir solistas J. Vaznelis, akomponuojant muz. M. Mondeikaitei. Mergaitės savo programa nusakė Jubilato kunigiskos veiklos visą gyvenimą. Buvo suminėti svarbesnieji nuo 1912 m. iki 1962 m. įvykiai.

Sol. J. Vaznelis džiūkiškai padainavo "Oj žinau aš vienu kraštų", paskui šmeižtą iš operos "Sevilijos kirpėjas". Publika plojimais vėl ir vėl iššaukė solistą. Todėl pakartojimui sol. J. Vaznelis padainavo "Jojau dieną, jojeu naktį".

Po to sekė organizacijų ir draugijų sveikinimai. Iš sveikinimų pasirodė, kad Cicero kolo-nijoje daug esama organizacijų ir draugijų.

Sveikino: karo veteranai, katalikų dukterys, Šv. Vardo draugija, Raudonosios rožės, Sopingosios Dievo Motinos draugijos, Moterų sąjungos 48 ir 2-ji kuopos, parapijos choras, Šv. Mišių, Šv. Antano draugijos,

Cicero apylinkės Liet. Bendruomenės, Liet. kareivių draugijos, Medžiotojų klubas, Lituanistikos ir Aukštesnioji Lituanistikos mokyklos, moksleivių ateitininkų kuopa ir skautai. Su sveikinimais buvo įteiktos simbolinės dovanos. Paskutinį sveikinimo žodį tarė jubiliejui ruošti komiteto pirmininkas.

Jubiliatas padėkos žodį pradėjo su džiūkiškos dainos posmu: "Oi varge, varge mano, kada aš tave jaunas išvargsiu". Pasidžiaugė, kad Dievas jį laiką ir leido sulaukti tokios gražios sukakties. Nuoširdžiai padėkojo visiems, kurie kokiū nors būdu yra prisidėję prie šios jubiliejinės šventės.

V. M.N

Rašyt. Jurgis Jankus, aktyviai dalyvavęs Kultūros kongrese, lydimas Birutės Briedienės (dešinėje), apsilankė Drauge, kur turėjo progos apžiūrėti patalpas ir pasidalinti literatūrinėmis naujienomis.

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Aušros Vartai** — Lenkijos "Liurdas". Georgetowno univ., Washington, D. C., svarbiausių pastatų vienoje svečių salėje yra gražiai išsiuvinėtas Aušros Vartų Marijos paveikslas. Prie to paveikslą buvo prikaltas misinginė plokštelė su užrašu: "Matko Boska Ostrobramska" (Aušros Vartų Dievo Motina), Our Lady Ostrobrama "Our Lady of Poland". To universiteto junjorė studentė Jūratė Pauliukonytė, pastebėjusi lenkišką užrašą, užprotestavo ten viename profesorui, kuris pasirodė esąs lenkiškos kilmės, ir tą užrašą nuėmė. Dabar ji pasiryžusi uždėti lietuvišką pavadinimą, kad Aušros Vartų Dievo Motina yra Lietuvos Globėja.

— **Dr. Rožė Šomkaitė** nuo lapkričio 19 d. pradėjo dirbti Ethicon Pharmaceutical Corp., Eastonville, N. J. Naujoji farmacijos mokslo daktarė lapkričio 14 - 16 d. dalyvavo Eastern Analytical Symposium suvažiavime Statler viešbutyje New Yorke. Suvažiavime dalyvavo analitinės chemijos ir biochemijos specialistai apie 4,000.

URUGVAJUI

— **Maironio minėjimas**. Spalio mėnesį keliais aktais buvo čia paminėtas Maironio gimimo šimtmetis. Pirmoji paskaita apie Maironį, kaip jaunatviš-

klasikinių melodijų iš Europos romantizmo laikotarpio. Bet ypač ryškūs jautėsi lietuviškų dainų balsai, ragelių raliavimas, gamtos garsų imitacija, o ypač švelnios lopšinės melodijos, mis skambančios daly. Sakoma, kad ši kūrinių ypač mėgės diriguoti St. Šimkus.

Komp. Karlovičiaus tėvas kalbėjęs lietuviškai ir nereikėtų mums šio kompozitoriaus prisikirti lenkam. "Lietuviška raišodija" Varšuvoj konkurse yra laimėjusi I premiją. Pirmoji koncerto dalis buvo baigta Vlodo Jakubėno sukurtois dainomis "Kas per visą kelionę lyds" ir "Kol jaunas buvau". Jas išpildė mūsų turtingo balso bosas J. Vaznelis su simfoninio orkestro palyda. Publika čia jau buvo įelektrinta ir šaukė bis. Buvo jaudinama, kaip tos dainos, sukurto su fortepiono palyda, daug laimėjo orkestruotos. Dainos buvo sukurto pernai ir užpėnai, o orkestruotos šią vasarą. Orkestracija įvykdyta Mykolo Sauliaus namuose, Denvery, Colo. Orkestracija pavykusi: ir solistas neslopina, ir orkestras reikiamai išvestas.

Solistas J. Vaznelis savo vaidmenį atliko žavėtinai, taip atsiliepė ir latvių solistė Landmanienė, su vyru dalyvavusi šiame koncerte.

Susizavėjimas Karlovičium Ypač šiltai publikos buvo sutikta M. Karlovičiaus "Lietuviška rapsodija". Joje girdėjosi

Simfoninis koncertas Chicagoje

klasikinių melodijų iš Europos romantizmo laikotarpio. Bet ypač ryškūs jautėsi lietuviškų dainų balsai, ragelių raliavimas, gamtos garsų imitacija, o ypač švelnios lopšinės melodijos, mis skambančios daly. Sakoma, kad ši kūrinių ypač mėgės diriguoti St. Šimkus.

Komp. Karlovičiaus tėvas kalbėjęs lietuviškai ir nereikėtų mums šio kompozitoriaus prisikirti lenkam. "Lietuviška raišodija" Varšuvoj konkurse yra laimėjusi I premiją.

Pirmoji koncerto dalis buvo baigta Vlodo Jakubėno sukurtois dainomis "Kas per visą kelionę lyds" ir "Kol jaunas buvau". Jas išpildė mūsų turtingo balso bosas J. Vaznelis su simfoninio orkestro palyda. Publika čia jau buvo įelektrinta ir šaukė bis. Buvo jaudinama, kaip tos dainos, sukurto su fortepiono palyda, daug laimėjo orkestruotos. Dainos buvo sukurto pernai ir užpėnai, o orkestruotos šią vasarą. Orkestracija įvykdyta Mykolo Sauliaus namuose, Denvery, Colo. Orkestracija pavykusi: ir solistas neslopina, ir orkestras reikiamai išvestas.

Solistas J. Vaznelis savo vaidmenį atliko žavėtinai, taip atsiliepė ir latvių solistė Landmanienė, su vyru dalyvavusi šiame koncerte.

Mielą "Vilniaus suitą"

Antroji koncerto dalis pradėta ištraukomis iš Jeronimo Kačinsko "Vilniaus suits", duodant dvi dali: Senoji Vilniaus pilis ir Neris ir Vilnelė. Tai romantiška, lyrinė motyvų muzika, perteikiama moderniom priemonė, kurios nėra perastariai skambančios. Gan pažangios melodijos, o mielos lietuviškai širdžiai.

Toliau sekė taipgi simfoninio orkestro atiekami Julius Gaidelio "Du lietuviški šokiai". Gal tiksliau juos pavadinti žaidimais, negu šokiais. Jie ekspressionistiški, kaip komp. Jaku bėnas sako, vietomis netgi skamba su niuriu humoru, gero-kai naujoviški. Jie publikai buvo įdomūs, bet apie jį lietuviškumą vienas koncerte dalyvavęs muzikas-kompozitorius prastarė, kad jie tik tiek lietuviški, kad jų kompozitorius yra lietuvis.

Elektrinanti šimkaus kantata

Paskutiniojo programos numeriu ėjo Stasio Šimkaus kantata iš Pagirėnų "Saulė motina pakilo", atlikta Chicago Lietuvos Operos choro su simfoniniu orkestru. Kūrinys ryškus majestotišku melodingumu. Jis

muose padeklamavo A. Martinez. Programai, kuri truko visą valandą, vadovavo J. Vaška su savo bendradarbiais uru gvajiečiais.

Savo ruožtu lietuviškoji t. jė-zuitų valandėlė per radiją Sarandi taip pat specialia programa sukurta mininti paminėjo. Maironio biografinius bruožus nupiešė stud. F. Stanevičius, apie poezijos pobūdį kalbėjo K. Čibiras, deklamavo jaunimas.

VOKIETIJOJE

— **Stuttgarte įvykus** Vokiečių jaunimo Rytuose suvažiavimui, ta proga lapkr. 9 d. Stuttgarte įvyko didelis jaunimo liaudies dainų ir šokių vakaras. Kalbėjo Baden-Wuerttembergo vidaus reik. viceministeris Sepp Schwarz. Programoje dalyvauti taip pat buvo pakviesti vengrų, estų ir lietuvių meno ansambliai bei solistai. Iš lietuvių pasirodė Vasario 16

buvo J. Kačinsko iš klaviro suorkestruotas dar Augsburgu stovykloje ir atliktas su vokiečių orkestru. Šis kūrinys publiką suelektrino. Plojimai buvo griausmingi, su bravo šauksmais.

J. Kačinsko "stebuklas"

Dalyvius žavėjo dirigento J. Kačinsko talentas. Jis įstengė išryškinti bendrą kūrinio liniją ir perduoti smulkmenas. Dirig. Kačinskas buvo padaręs keletą repeticijų su operos choru ir tai pačiam chorui daug davė. Koncerto metu, orkestrui netelpant specialioj žemesnėj vietoj prieš sceną, jis buvo išrikiuotas priekini choro, kas sudarė sunkumų chorui prasimušti pro orkestrą garsus. Tačiau dirigentas įstengė pagal galimybes viską išlyginti ir koncertas buvo labai pavykęs.

Orkestro direktorius William Fantozzi po koncerto net prasi-tarė:

— Dirigentas J. Kačinskas padarė stebuklą — pasiekdamas gerų rezultatų tik su viena repeticija, kai tokiems kūrinams reikėtų bent trijų. J. Kačinskas techniškai tobulas dirigentas, poetinės prigimties.

Toliau muz. Fantozzi pasakojo didžiuojasis, kad jam yra progos bendrauti su lietuviiais. Šio koncerto lietuviškoji muzika, anot jo, neslegia prie žemės, o yra atmosferinės, eterinės prigimties. Apie prof. Jakubėno kompozicines idėjas jis išsireiškė, kad jos ypač pasižymi-mindios.

Panašiai apie koncertą entuziastingai atsiliepė jame dalyvavęs lenkų muziejaus ir bibliotekos Chicagoje direktorius J. Walter. Muzikinis koncerto vertinimas bus vėliau. Publikos buvo gausiai, ir visi skirstėsi patenkinti.

J. Pr.

VIEŠA PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame prelatai D. Mozeriui, Nekalto Prasi-dėjimo parapijos klebonui, už parodytą meilę, lietuvišką pri-lankumą tėvams marijonams aukojusiam bažnytinėjų rūbų ir liktorij naujai koplyčiai ir lie-tuviškai bažnyčiai Argentinoje. Esame tikri, kad lietuviiai Arg-entinoje šią auką giliai įver-tins. Tai didelė pagalba ir pa-rama tėvams marijonams. Tegul Visagalis Dievas Jums, Didž. gerb. Prelate, atlygina už tą nuoširdumą šimteriopai.

Kun. Vincentas F. Andriuska, MIC, T. T. Marijonų Provinci-jos ekonomas

gimnazijos, Motgabio vadov. choras, atlikęs dvi dainas ir E. Tamošaitienės tautinių šokių grupė. Šioji atliko tris šokius. Gausi publika (daugumoje — vokiečiai) ypatingai šiltai rea-gavo į malūno šokį.

— **Baltų d-ja Fed. Vokietijoje** lapkr. 23—25 d. Koenigssteine (Taurus), rengia 7-sias Baltų dienas. Paskaitos rengiamos bendra tema "Vakarų tenden-cijos komunist. Rytų erdvės kultūros gyvenime". Dienos atidaromos lapkr. 23 d. 10 val. Paskaitininkų tarpe minėtini: iš lietuvių — V. Banaitis (kalbės tema apie Vakarų pareigas rytinei Europai), iš vokiečių ir kt. — prof. dr. H. Roos iš Tuebingeno, prof. N. Valters (latv.) iš Vienos, estas H. Ra-jamaa iš Stockholmo. Paskaitose numatyta paliesti padėtį Lenkijoje, vakarų kultūros įta-ką Baltijos erdvėje ir švietimo padėtį šių dienų Estijoje ir kt. (E.)